45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 88 Կ. ՊՈԼԻՍ 3 ՕԳՈՍՏՈՍ 1901 30 ՐԷՊ ԻԻԼ ԱԽԸՐ 1319 — 3 ՕԳՈՍՏՈՍ 1317 ՈՒՐԲԱԹ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
JEAN F. KAÏSÉRIAN
38, Grande rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ որ կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճաստէսի, 38
Խմբագր ւրեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղրշ.	50 ղրշ.
Գաւառներու համար	108 ղրշ.	60 ղրշ.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 ղրշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه و اداره خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولو داره مخصوصه

ԱՒԵՏԱՐԱՆԸ

Սբ. Աւետարանի մասին պէտք է ուղիղ տեսութիւն ունենալ, վասն զի սխալ հայեացքներու հետեւանքով անոր կենսական և փրկարար ազդեցութիւնը վանդալական կերպով կը պակսի մեր մէջ։ Վայրկեան մը իսկ պէտք է խորհիլ թէ. ան՝ կրօնական հաւատալեաց վերաբերեալ դաւանաբանական հատոր մըն է։ Մենք Աւետարանի աղբիւրէն կը քաղենք մեր հոգիներու էլիքսիրը՝ քանի մեր դաւանանքը ինքը վարդապետութիւն մըն է։ Անոր մէջ սոսկ բարոյական սկզբունքներէ աւելի մէկ ճշմարտութիւն կայ, որ կը յանգի Էներգիայ և փրկող Խաչին։ Եւ այս ճշմարտութիւնը անձնաւորուած է ի Քրիստոս. Քրիստոս է ճշմարտութիւնը։ Աւետարանի յայտնութիւնը հոգին փրկութիւնն է քան լուսաւորութիւնը։ Ճշմարտութիւնը փնտռելէ առաջ կեանքը խնդրէ Աւետարանէն, կեանքի պարգեւն է այն։ Աւետարանին մօտեցէր իբր կրօնաւոր ու հիւանդացած մարմին մը՝ քան քննող, քննադատող ճշմարտասիրէ մը։ Թող աչքերդ բացուին ներս տեսնելու ճշմարտութիւնը։ Թող վերտուղղուի փրկուի հոգիդ և յետոյ պիտի շօշափես ճշմարտութիւնը։ «Ճշմարտութիւնը» ըսելով փնտռէ Քրիստը — կենդանի ճշմարտութիւնը — Աւետարանին մէջ, ու կը գտնես զԱնիկա հոն՝ իր գահուն վրայ։

Քրիստոսի Աւետարանը խորագոյն իմաստով մը կրնանք ըսել թէ ինքը Քրիստոս է։ Յիսուս Քրիստոս Աւետարանին կենդանի հոգին է։ Քրիստոս ինքը իր բոլոր վարդապետութեանց ոգին է։

Աւետարանին քարոզած, հռչակած «մեծ աւետիս» է ՔՐԿԻՆՔ։ Աւետարանին արժէքը չի կայանար իր մասուռաբանական, կրօնական կամ բարոյական սիրենոց բարձրութեան մէջ քան մանաւանդ փրկութեան մէջ։ Ինչ որ կը յայտնուի անոր մէջ ընդանցութիւնն մը չէ, այլ Պերութիւն մը որ կը ներգործէ խոսարարաւ կենդրոնի մէջ։ Ուստի պէտք է խորհիլ թէ Աւետարանը կանոնագիրք մըն է որ կատարելիներու հրամաններու կատարելու մով կը ծանրաբեռնէ մեզ։ Մենք Աստուածաբանին դասագիրքն ենք ու ոչ թէ թեր անոր դերիներն։

Աւետարանը սրբազան դիտութիւն մը չէ. այն չէ արուած սրբազան կամ բարոյական մշակութեան համար։ Քրիստոս անոր մէջ սոսկ իբր կատարեալ նկարագիր մը կամ բարոյականի անապատիւ օրինակ մը չէ ներկայացուած, այլ իբրեւ Փրկիչ, որուն մահով մեր հին նկարագիրը կը մեռնի, և որուն յարութեամբ մեր կեանքը կը փոխակերպուի։ Քրիստոս Աւետարանին մէջ, նաեւ, չէ գեղագէտ վարդապետ մը՝ լուծելու համար ամէն բարոյական խնդիրներ, այլ նա հեղինակ է նոր կեանքի, որ կը ներշնչէ չնորհք, ճշմարտութիւն, լոյս և սէր։

Աւետարանը ակադեմական բարոյականութիւն չի քարոզեր։ Անոր բարոյականութիւնը Քրիստոսի սրտէն կը բղխի։ Անոր բարձրացուցած «իդէալ»ը իսկ մըն է, որ կը նշանակէ քաւութիւն ոչ թէ իմաստասէրներու դասական (classique) զոնը։

Մարդկային ազգը կը տառապի աշխարհի մէջ ոչ միայն ճակատագրուած դժբաղդութեամբ մը, այլ և անէծքով մը, որ դէպի անէծք կը կոչուի։ Զարիքը հոգեւոր է քան մարմնաւոր, կրօնական է քան բարոյական։ Թէ՛ հիւանդութիւնը և թէ դատմանը երկուքն ալ կրօնական են։ Աւետարանին Յիսուսը ինքնաթափանցիկ բարութեան մը գաղափարականը չէ։ որ իր մարմնացուցած բարութեամբ հիացում ու սարսափ ազդէ մեզի։ Այլ Ան իր բարութեանմէ կը միջամտէ բաշխելով ինքն իր կեանքը։ Ան կը փրկէ զմեզ ոչ միայն ներելով, քաւելով և ծգնելով մեզի ոչ միայն ետոտելով մեզ կեանքը զոր կորուսած էի յիմարաբար, այլ վերադարձնելով ամէն հոգեւոր կարողութիւն և արամադրութիւն։ Աւետարանը աւելի առարկայական հիմ մը ունի քան մեր հիացումի զգացումը դէպի Մեծ Սէրը, ինչ որ չափազանց էնչէնթիոնան պիտի ըլլար։ Նա չէ՝ Տէրը քանզի կ'անձնաւորէ՝ առաքելական դերազանց կեանքը։ կամ՝ քանզի կը մարմնաւորէ Սբ. Օրէնքը։ Այլ Նա կը փրկէ մեզ Օրէնքին անէծքէն ինք ան նէծք ըլլալով, մեր մեծ Քահանայապետը կ'ըլլայ մեզ մեծ Դատաւորը։

Կրօնական խնդիրը ընկերական խնդիր դարձած է այժմ դէմ տեսակցապէս, և չատ չնչցած պիտի ընդհանրանայ այն գաղափարներէն մէջ ևս, և բոլոր աշխարհ փիլիսոփայական քննութեան պիտի ենթարկեն խնդիրի մը թէ ինչ է հոգեւոր զօրութիւնն ու ի՞նչ է հոգեւոր անոր։ Այս հարցումին պիտի հանգարձակի պատասխանել Աւետարանը։

Ոչ՞ չի եկեղեցի մը միայն Հայոց, դասակ մ ալ Դպրանոց չունի, այլ անոր հոգեւոր զօրութիւնը Աւետարանն է, պէտք է գտնել անոր մէջ՝ ընդհանրական կեանքը ազնուացնելու, բարձրացնելու համար։ Անձնական Ջանքերը՝ էֆէմէրոնք են յոյժ արմատական, ծանրիչ դրական անպտուղ Ջանքերը են կարգաւորելու համար։ Մարդերի կը փրկուին Անով միայն, որ հոգին կը փրկէ։

Մէկ փրկարար գործութիւն կայ բարոյական քրիստոնէութեան մէջ, և ոչ է Աւետարանն խաչեալ և յարուցեալ Յիսուսի Քրիստոսին։

Եւ Աւետարանը այն աստեղ կը քարոզուի ուղիղ ու արդիւնաւոր կերպով, երբ կը ներկայացուի Փրկիչը յարիտենական առարկան հաւատքին։

ԿՐՕՆԱՒՈՐ

ԳԻՏԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿ

Սէյդ-Եմիր։ — Օրուան դէպքերը։ — Զվեռնոյ — մէկ-ծիրերը։ — Լոգանք։ — Սպասեմ և էր բարձրութիւնը։

Ամրան ամէնէն տաք սա օրերուն ուր ամէն մարդ ընտանեաբար զովանալու անհրաժեշտ պէտքը կը զգայ իր մէջ, կը փնտռէ հովասուն վայրեր ու պտղաւոր ջուրեր, անշուշտ օրուան յոգնութիւններէն քրտինքի մէջ լողացող մարմինը պնդցնելու համար պիտի ուզէ լոգանք մը ընել, ըլլայ այն ծովի կամ լճակի մէջ, ըլլայ տանը մէկ անկիւնը։

Լոգանքը, պարագային համեմատ, երբեմն առողջապահական, երբեմն բնական պայման մըն է։ Առողջապահական տեսանկիւնով, Լոգանքը կը ծառայէ մարթի մաքրութեան, որով անոր զանազան պաշտօնները անխոչ կը կատարուին։ Այս տեսակ լոգանքները պէտք է ըլլան գոնէ, այսինքն 28—34 աստիճանի բարեխառնութեան մը մէջ, և լոգացողը 30 վայրկեանէ աւելի մնալու չէ հոն, զգուշանալու է չատ ցաւրտ ծգերէ և ի պահանջել հարկին բարձրանց գոց տեղի մը մէջ կատարելու է այս գործողութիւնը։ Տաք լոգանքները մարթին արտաշնչութիւնը կ'ուժեղցնեն, ընդհանուր գրգռում մը կը պատճառեն օրգանն հետեւանքը կ'ըլլայ տկարութիւն մը։ տաք լոգանքը վատնդաւոր է մանաւանդ արիւնոտարդոց։ Զգուշանալու է նաեւ 28 աստիճանէ վար խիստ ցաւրտ լոգանքներէ։ Բժշկական տեսակէտով, դանազան տեսակ լոգանքներ կան, ինչպէս են Էլեոթ։ Էրէլ, և Ֆիլոնոթ լոգանքները։ կան նաեւ զանազան դեղերով խառն հանքային ջուրի լոգանքներ (Կերմանկները, օրինակի համար) որոնց համար բժշկի խորհուրդն ու հեւանոսութիւնը անհրաժեշտ են։ Լոգանքս, նոյն իսկ ոտքերը ջուրը դնելու համար գէթ 3 ժամ առաջ ճաշած ըլլալու է մարդ։ Մինչ Էլեոթ ցաւրտ լոգանքները օգտակար են առողջ մարդոց համար մանաւանդ ամրան տաքերուն, որ առնն ուժ ուշկորով կտանան և սխորժակ կը գրգռեն, իսկ տկարակազմ, չղացին և դիւրագրգիռ մարդոց, նոյնպէս տղոց և չատ ծերերու համար վնասակար։

Լոգանքի ջերմութիւնը 20 վայրկեանը անցնելու չէ բնաւ, այս է մեծ բժիշկներու կարծիքը։ Լաւ է միշտ մարմինը բրդեղէնով մը չփնչէ ետ

Սէյդ-Եմիր։ — Օրուան դէպքերը։ — Զվեռնոյ — մէկ-ծիրերը։ — Լոգանք։ — Սպասեմ և էր բարձրութիւնը։

Ամրան ամէնէն տաք սա օրերուն ուր ամէն մարդ ընտանեաբար զովանալու անհրաժեշտ պէտքը կը զգայ իր մէջ, կը փնտռէ հովասուն վայրեր ու պտղաւոր ջուրեր, անշուշտ օրուան յոգնութիւններէն քրտինքի մէջ լողացող մարմինը պնդցնելու համար պիտի ուզէ լոգանք մը ընել, ըլլայ այն ծովի կամ լճակի մէջ, ըլլայ տանը մէկ անկիւնը։

Լոգանքը, պարագային համեմատ, երբեմն առողջապահական, երբեմն բնական պայման մըն է։ Առողջապահական տեսանկիւնով, Լոգանքը կը ծառայէ մարթի մաքրութեան, որով անոր զանազան պաշտօնները անխոչ կը կատարուին։ Այս տեսակ լոգանքները պէտք է ըլլան գոնէ, այսինքն 28—34 աստիճանի բարեխառնութեան մը մէջ, և լոգացողը 30 վայրկեանէ աւելի մնալու չէ հոն, զգուշանալու է չատ ցաւրտ ծգերէ և ի պահանջել հարկին բարձրանց գոց տեղի մը մէջ կատարելու է այս գործողութիւնը։ Տաք լոգանքները մարթին արտաշնչութիւնը կ'ուժեղցնեն, ընդհանուր գրգռում մը կը պատճառեն օրգանն հետեւանքը կ'ըլլայ տկարութիւն մը։ տաք լոգանքը վատնդաւոր է մանաւանդ արիւնոտարդոց։ Զգուշանալու է նաեւ 28 աստիճանէ վար խիստ ցաւրտ լոգանքներէ։ Բժշկական տեսակէտով, դանազան տեսակ լոգանքներ կան, ինչպէս են Էլեոթ։ Էրէլ, և Ֆիլոնոթ լոգանքները։ կան նաեւ զանազան հանքային ջուրի լոգանքներ (Կերմանկները, օրինակի համար) որոնց համար բժշկի խորհուրդն ու հեւանոսութիւնը անհրաժեշտ են։ Լոգանքս, նոյն իսկ ոտքերը ջուրը դնելու համար գէթ 3 ժամ առաջ ճաշած ըլլալու է մարդ։ Մինչ Էլեոթ ցաւրտ լոգանքները օգտակար են առողջ մարդոց համար մանաւանդ ամրան տաքերուն, որ առնն ուժ ուշկորով կտանան և սխորժակ կը գրգռեն, իսկ տկարակազմ, չղացին և դիւրագրգիռ մարդոց, նոյնպէս տղոց և չատ ծերերու համար վնասակար։

Լոգանքի ջերմութիւնը 20 վայրկեանը անցնելու չէ բնաւ, այս է մեծ բժիշկներու կարծիքը։ Լաւ է միշտ մարմինը բրդեղէնով մը չփնչէ ետ

Ամրան ամէնէն տաք սա օրերուն ուր ամէն մարդ ընտանեաբար զովանալու անհրաժեշտ պէտքը կը զգայ իր մէջ, կը փնտռէ հովասուն վայրեր ու պտղաւոր ջուրեր, անշուշտ օրուան յոգնութիւններէն քրտինքի մէջ լողացող մարմինը պնդցնելու համար պիտի ուզէ լոգանք մը ընել, ըլլայ այն ծովի կամ լճակի մէջ, ըլլայ տանը մէկ անկիւնը։

Լոգանքը, պարագային համեմատ, երբեմն առողջապահական, երբեմն բնական պայման մըն է։ Առողջապահական տեսանկիւնով, Լոգանքը կը ծառայէ մարթի մաքրութեան, որով անոր զանազան պաշտօնները անխոչ կը կատարուին։ Այս տեսակ լոգանքները պէտք է ըլլան գոնէ, այսինքն 28—34 աստիճանի բարեխառնութեան մը մէջ, և լոգացողը 30 վայրկեանէ աւելի մնալու չէ հոն, զգուշանալու է չատ ցաւրտ ծգերէ և ի պահանջել հարկին բարձրանց գոց տեղի մը մէջ կատարելու է այս գործողութիւնը։ Տաք լոգանքները մարթին արտաշնչութիւնը կ'ուժեղցնեն, ընդհանուր գրգռում մը կը պատճառեն օրգանն հետեւանքը կ'ըլլայ տկարութիւն մը։ տաք լոգանքը վատնդաւոր է մանաւանդ արիւնոտարդոց։ Զգուշանալու է նաեւ 28 աստիճանէ վար խիստ ցաւրտ լոգանքներէ։ Բժշկական տեսակէտով, դանազան տեսակ լոգանքներ կան, ինչպէս են Էլեոթ։ Էրէլ, և Ֆիլոնոթ լոգանքները։ կան նաեւ զանազան հանքային ջուրի լոգանքներ (Կերմանկները, օրինակի համար) որոնց համար բժշկի խորհուրդն ու հեւանոսութիւնը անհրաժեշտ են։ Լոգանքս, նոյն իսկ ոտքերը ջուրը դնելու համար գէթ 3 ժամ առաջ ճաշած ըլլալու է մարդ։ Մինչ Էլեոթ ցաւրտ լոգանքները օգտակար են առողջ մարդոց համար մանաւանդ ամրան տաքերուն, որ առնն ուժ ուշկորով կտանան և սխորժակ կը գրգռեն, իսկ տկարակազմ, չղացին և դիւրագրգիռ մարդոց, նոյնպէս տղոց և չատ ծերերու համար վնասակար։

Լոգանքի ջերմութիւնը 20 վայրկեանը անցնելու չէ բնաւ, այս է մեծ բժիշկներու կարծիքը։ Լաւ է միշտ մարմինը բրդեղէնով մը չփնչէ ետ

ՈՒԽՏԸ

ՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ...

Ջա՛գ կներու տխրահնչիւն ու միալանկ գանգիւնը մեծատարած Ադրիական ծովէն դիմաստիպ կոհակներու ճանչնալեանցին թեթեւ ու դաշնակաւոր իր հպումը տալէ յետոյ՝ բոլորած Վանքի եկեղեցիին բարձրադիտակ գանգակատունին խաչոր բացուող պատուհաններէն, կը էջերդանա՝ նար՝ իր հաւատաւոր հիրեցկաններ-ծերոյ, մենաստանին խորքերուն մէջ վերջին անգամ եւս համակցութիւնն յիշելու մը արձագանգելու։

Վանքը ամբողջ քարաշէն ու հակայ որմերով ամրակցած, համաչափուած կարծես՝ ամենութիւն կ'արտածուելու Խուցերը՝ արահերի նմանող նեղ ու երկայն, վանականի յատուկ պզանձնաստեակներ՝ իրենց միակ լայն լուսանցոյցովը ծավանաձեւ, պարզ կամարաձեւով, ինքն կրօնական դիրքերու առատութիւնով սենեակ մը իւրաքանչիւրը, մէջ տեղը գրասեղան մը անշ ծանկոյթ ու դիմացը պատէն կախ գտնուող պատկերը Մանուկ Յիսուսին կամ Ջրանարկը Սուրբ Կուսին. պզտիկ, պզտիկ խուցեր վերջապէս, որոնց մէջ զանգակներու հնչիւնը ու սրոգաւոր հունչերն վերջին թրթռաձայն կղակներները կու գային նուազիլ, կու գային մեռնիլ մշտնջենականորէն։

Իրիկուն մըն էր, Պէյիլիզլեանի երգած «Պանական պայծառ երեկոյեն տակ, անուն աղուոր իրիկուն մը բուրմունքի ու նուազերգութեան, որոնց կ'ընդելուզուէր վանականներուն երամովին երկարաձգած աղօթքի վանկնչան մրմունջները տրամագիծ. հիաց նալի իրիկնամուտին դողդոջ թեւերուն վրայ ցատկտուն չնչտ մը կամ երգ մը ասոնք ալ՝ կրօնական հոգեվարքի փառաբանութիւններ՝ երկնային չունչով մը այս պծին անուշութիւններուն խառնուած։

Խոր ու խաղաղ լռութիւն մը, որ կը ծանրանար, որ մեռելական կը դառնար հեւգհեւգ կզդին դէպի ծովը երկնցող եղեգնուտ լեզուակին՝ եղերագայող կապոյտակ ալիքներէն ընդունած մեղմ գգդգդանքներուն վայրկենական չշուկներով կը մրմտուէր միայն։ Ու շարմ անուշ, չա՛ռ քաղցր էին երգի այս երկրին չորս բոլորէն բարձրացող հոգեյոյզ նուազները, որոնք կ'օրօրէին այսպէսով նժդեհ հոգիները մանուանդ։

Վեց տարիներու ժամանակամիջոցին ուր այդ լերն մենաստանին մէջ եկած էի կատարելութիւնը ընդգրկելու համար, վա՛ միակ հանդոյզ, իմ բոլոր երջանկութիւնս ու գերագոյն մխիթարութիւնս եղած էին այդ անուշ նուազերգութիւնները, որոնք հովերէն կը բերուէին այս քանդմուկ կղզիներ ուրախութիւն անձրեւելով իրենց հոգիովը միայն զբաղող ոբեմաւորներուն։ Հոս, սիրած էի ծովը, հաւատալով որ մեր ծովակէն կաթիլ մը կը պարունակէր ան իր մէջ. օհ, այնքան կապոյտ էր այդ ծովակը՝ մինչեւ՝ նման։

Ու թռչուններու տարմը՝ իրենց կայթումներուն, խենթ ու մենթ խաղերուն համար սիրելէս աւելի, իմ պանդուխտ երգերս իրենց նուազներուն զուգակուս և անոնք հեւաւոր իմ ծննդավայրիս հասցնելուն վստահ՝ սիրած ու պաշտած էի այդ աղաւորիկ, նաչնուն թռչուններուն գեղանները։ Եւ նա՛ ծաղիկները որ կը ծլէին հանդիպակաց դալարուտ ակօռներուն մէջ։ Ինծի իմ դերիս խաստուտիկ, նոնոյնիկ ծաղիկներն կը յիշեցնէին անուշ ջաղոյր ու զուսպագեղ։

Այդ իրիկուն ալ գմայլանքով ու գինեթէ յուզմունքի դառնութիւնով լայն հիկաթեայ պատուհանէս ակնարկս պի՛ս սեւեռած դուրսը, աչքերովս ընութեան ծոցին մէջ կը սուզէի ու կը ըմպշմնէի բոլո՛ր այն հեշտութիւնները, որոնք կային անոր մէջ և որոնց հետզհետէ հեռու վայելումն իսկ իմ զգայուն հոգիս համար կը բաւէր յարիկ ընութեան կրնքին, ու խնկարկէ՛ անոր՝ փոխանակ ժամին ցեց ու բարձր պատերէն առկախ անշարժ պատկերներուն։

Եւ վեց տարիներէ ի վեր ինչքան տառապած էի հոգեկան մենութեան անձկութիւնով։ Հիմա, դուրսը, ամառ իրիկուան մը ջերմութիւնը կը բարձրանար՝ արեւին վերջին ոսկի ճառագայթներ կլմանք երեք դասակարգի բաներ։

Ա.—Արդուզարդի սպունգներ։ Բ.—Սրբանները համար գործածելի ըստ ունգներ և Գ. վերջապէս, արհեստներու մէջ գործածելի սպունգներ։

Առիներն լաւագոյնները՝ որ Սուրիայի եզերքներէն կը հանուին, չատ աւելի նուրբ են։ Այս տեսակ սպունգներու քիլօկրամը 200—600 ղրուշ կարժէ Տրիպոլսոյ մէջ, իսկ Վենետիկեան տեսակները հազիւ 120—150 ղրուշ։

Ցուռնական Արշիպելագոսի սպունգները հասով կը ծախուին 1—1½ ֆր. և Տրիպոլսոյ տեսակները 1—2½ ֆրանգի։ Մինչերկրականի սպունգները առհասարակ տնական գործածութիւններու կը յատկացուին, Վաճառականութեան մէջ կը տեսնուին նաեւ Սիկիլիոյ ցինիոն անուամբ սպունգներ, որոնց քիլօկրամը կը ծախուի 18—22 ֆրանգի, կանչվ տեսակը 17—19 ֆրանգի։

Անդիլեան կղզիներն ալ կ'արտադրեն հասարակ սպունգներ, որոնք սովորաբար ներքնաբարեւանութեան մէջ կը գործածուին։ Սանոնք կը ճանչցուին յաճախ իրենց թաւչակերպ և բուրդի կազմ դէմարիճի նմանող յատկութիւնովով։ Այս սպունգները փը գործածուին ընդհանրապէս ծխախոտի տերեւները թրջելու և կամ չաքարագործութեան յատուկ մեքենաները մաքրելու համար։

Սպունգի վաճառականութիւնը հարիւրաւոր ազգերու մըն է։ Ցքանսա միայն ցարեկան 15 միլիոն ֆրանգի հասոյթ ունի, որուն 10 միլիոնը կ'արտադրուի ներածումէ (importation) և 5 միլիոնը՝ արտածումէ (exportation)։ Բարիզի հարեւանցիներու ընկերութիւնը տարեկան 13,000 ֆրանգ արժզուութեամբ սպունգի պաշարում ունի կառքերու և ձիերու մաքրութեան համար։

Սպունգի վաճառականութեան ուրեք գլխաւոր կեդրոններն են, Բարիզ՝ ուր կը ծախուին սովորական սպունգներ, Լոնդրա՝ ուր կը գտնեն նուրբ ընտրանիներ և Բրիսկ՝ ուր կը վաճառեն հասարակ սպունգներ, որոնց իւրաքանչիւրի քիլօկրամին ընդհանրապէս 35—70 սանթիմ մանքն կը վճարուի։

Սպունգի պատրաստութեան գործով, զանազան եղանակներ ի գործ դրուած են ցարդ։

Ամենէն դիւրին և անվտանգ կերպն է տակաւին զարգացեալ սոդիկը, որ առանց կարիքի է սուր դրիչին ներքին դրրուած քաղուելէ խոզակներու մէջուցաւ հաղորդակցութեան դնել զինքը արտաքին միջոցներուն հետ։ Վարպետ սուղարդներ կրնան մինչեւ 30—40 մէթր խորերը իջնել և այս կերպով բաւական ատեն մնալ յատակը, կարեւոր քանակութեամբ սպունգ ոգեալու համար։

Այս գործողներէն շատերը սակայն յաճախ զոհ կերթան չպնաձուկերու (requin)։ Եգիպտեայ գրիչներով (chalut) ալ կարելի է սպունգ որսալ, այս դրութիւնը սակայն չի բարեկարգ խորդ ուփորդ և ժայռուտ ծովայատակներուն։

Սուզանոց (scaphandre) գործածելով սպունգորսներ ալ կան, որոնք ազատ ջիներ թաթիւ կարելուր դրամագլուխ մը կը գնեն 1800—2500 ֆրանգ վճարելով այդ գործիքին, ինչ որ դժբաղդաբար մեծ վտանգ կը սպառնայ, քանի որ քաուչուկէ հագուստը ամբողջ մարմինը պատելով սատկապէս կը տարքնէ և գործածողը հանուած ատեն յանախ ենթակայ կ'ըլլայ մահաբեր դրատուութեան։ 1896ին 120 սպունգորսներ զոհ գացած են ատոնց գործածութեան, ուստի կուրծքի բորբոքումով և ուստի ալ յոդացաւ սառապելով։ Կ. Տ.

Կէորէ - էրա, 26 Յուլ. 1901

ՄՈՒՐԱՑԿԱՆԸ

Տարեկան տարիներ գնացած էին՝ այն քաղցրագոյն օրերէն ի վեր։ Երբ այսօր, անցեալի մէջ մշտապէս մը միայն, հեռաւոր ցայտ ջանգօրէն ընկերոջս գլխոյն պէս ես ալ ատենցով մը կարկեցեալ խեղճ տառապեալն։

Ճանչցայ զինքը ու ներկայիս վերյուշամոլը կպրող եղբայ, պատկերացնելու աչացս առջեւ Լեպանն անցեալի տարտամ ու ցնորոյ փառքը որ արդէն տառապանքի տանջանապարկ դէմ մը անդին չէր ինքնամ։

Երկար տարիներու թաւալումը, աւելի ծանր կեանք մը, աւելի թաւոյալի վիճակ մը, ընտանեաց էր թէպէտ որ կարծես թէ ծնած օրէն, յատկապէս բնութենէն դատապարտուած մ'էր։

Անցեալի մասյ միշտակի մը, այո՛, անոր համար որ, իր վերերեւումը եղաւ պատճառ անդամ մ'ալ դինքը տեսնելով իր վրայ արդահատելու, զի արդէն այն ջրէն ի վեր, ցնցած էր միշտ ղութենէն իր գոյութիւնը, դէմքն ու կեանքը։

Սակ նկարի մը ազդեցութիւնը ունեցեր էր, նէ՝ իր ամբողջութեանը մէջ՝ ինչ որ վաղանցուկ է դիպուկի մը պէս ապա։ Տեսնել ու թանգնել, ո՛րքան ալ մեծ կեանքի մը պակերացումը ունենար, իր մէջ պարունակուած։ Ու հիմա ճիշդ ալպէս եղաւ։

Ո՛ր քան կը գտնուրարար նէ մեր վրայ, ինչ գծրով մը ունէր մեզ ամենուս հանդէպ, այն ամէն անդամ երբ վաղն ի վաղն կ'երթայինք իր մօտ, միշտ նոր անակնկալ մը առնելու աղայական յոյսերով։ Բնաւ յուսախաբ չէինք եղած, ունէր միշտ նոր անակնկալներ, չունեցեր լուսաւորուած օդին մէջ։ Ծովը, ուր կոնտոլներ կը ջանէին աղուոր զոյգերու թիավարութիւններէն կամ, չա՛ռ թեթեւ՝ սէր-երգերով, ուրախ-զուարճաբանութիւններու հարիւրաւորներով՝ ծովը՝ շոգեանցիկ իր դեղնորակ ափերով անուշիկի աշխարհ մը կի՛ դառնար աչքիս։

Հոն, ներսը, խուռնկի անուշութիւնները՝ կեդրոնի եկեղեցիէն քոխած՝ իրենց նրբին շշաղջով կը ապաստերէին անձուկ անցքերը մենաստանին։ Բոլոր վանականները՝ այս պատուն մտածական աղօթքներ առանձինն կատարելու հաւատ՝ մեկուսացած էին ալեւոր իրենց մասնասենեակներուն մէջ։ Երկար ու հանդիսաւոր օրի մը վանքին սովորական լռութիւնն էր յաջորդած, որ անոր ամենօրեայ սեփական խաղաղութիւնը կը յատկանիշէր։

ՄԵԼԻՔՈՆ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ
(Շարունակելի)

որու փոխարէն, լաւ տրված էինք իրեն հաճոյ թուող թէկին դպչելու վարպետութիւնը...։ Շատ բան չէր պահանջէր փոխարէն, մեր դպրոցական անմեղ երգերէն չատ կախորժէր ան, զորս կ'երթայինք երգել, իր խնամով պահած գեղեցկի պտուղներուն հանելու տենչով մը։

Հաճոյակատար հիւրընկալնիս էր. երբ կ'այցելէինք իր հիւղակը, իր ամբողջութեանը մէջ դուսի հրաւիրող մենարան մը։ սանկ վանէնս մտ, նման իր տաքիքնս ինչ որ հնցած, ծերացած, մանաւանդ դրան առջեւ գեղերող մ'էր կարծես. անոր բացուելուն սպասողի մը խորհրդանը մէջ։

Զբաղում չունէր երբէք, մենք մեր կարողութեանը նեղանալի չէնք, կ'աշխատէինք գործ մը հարցնել(?) իրեն, մտածելով որ, գուցէ ան իր վերջի օրերուն մէջ, կարող ըլլար իր օրապահիկը ճարելու, մեր տուած գործին աշխատելով.....։

Ու կը յիշեմ որ բառական ժամանակ ասոր անոր դիմելէ վերջ, որոնք մեծ բերկրութեամբ մը, գայինք իր հիւղակը, իմացնելու որ, մօտակայ պարիզպանի մը սիրոյը չհանելով, յաջողած էինք պարապում մը գտնել, ու խնամնանցինք զինքը, մասաւոր դպրոցականի մը ծիծաղ շարժող քմահաճ իրատականութիւններով, որպէսզի, յարաբերէր անոր մէջ ինչ որ մեր հայրերը կ'նշէին մեզ, դասնիներս սորվելու համար...։ Եւ խորհեցանք թէ, Ինչպէս բարի էր, մեր պատուէրներուն անսալովը, զի օր մը սեռանոյ զինքը, իր հասակէն մեծ կողով մը ուսը զարկած անդադար կ'երթեւեկէր, մօտակայ աղբանոցէ մը աղբ բերելով իրեն ցոյց տրուած փոսը լցնելու համար։

Օրերը այսպէս կ'անցնէին, և ան չէր գիտցիր իր միօրինակութենէն, ըստ բարի... սովորութեան կուգար բերել մեզ իր քաղցրաճաշ մրգերը, որոց վայելումին մէջ հաւատի եմ որ պիտի խնդաք վրանիս, երբ խոստովանիմ թէ, այս անգամ խնդէ հնարաւորութիւն մը ունենք մեր ներքոյ ծնած։

Պարագաներու բերմամբ սակայն, այն օրերէն ի վեր, տասնակ տարիներու գլորում մը կար հոնա, որու ժամանակամիջոցին մէջ չէինք տեսած զինքը, խոնարհելով մարգարտաին որ չիտակը, մեցած էնք զինքը, մոռնալով ի հարիւ անցեալ ամէն յիշատակը, որոնք իրենց հեռացումովը, մոռցուցած էին մեզ ամէն ինչ։

* *

Ու այսօր պահ մը ցն իսկ մէջտանդրադառնալով եղրակացուցի թէ ամէն ինչ որ, անցեալին մէջ ուսնցած էին իրենց փայը, իրենց դիտմիտը՝ բնաւ երբեք չունին եղեր ներկային մէջ անցեալին պանկատանքը, միւսնոյն տեսն կորնցնելով ինքնին հրաց պոյրը։

Գարէյ—ռ ՌՕՄԱՆ

ԽԱՐԻՃԻՅԼ

ՍԷՆ ՄԱՔԻԱՍ ասաարբնան պիր Ալման հէյլեթի ֆէնիրլիէնի ըէխի Մ. Մէնքէ վէ Սէն Մաթիան Ալման քասթա միւտրի իւլէ տիկէր իւչ Ալմանը եէրլիէր թարաֆնան գալը իւղէրինէ, եէրլիէրի թէէրիպ իթմէք իւղրէ Գօրմօրօն նամ Ալման, զոր չրբնան գարաեա անաքիրի պարտիկէ չգարբլը մը վէ 50 եէրլի գաթլ վէ 70 մէ աղը սարէթամէ ճէրն իսիլմիշ ամբ։

ԼՕՐՕՅ ԴԻՕՆԷՐԻՆ պէհանամէսի հագգընա Ալմանիասա նէյր օլունան «Թաքալար» կազէթասը չէօրէ մէ՝ միշ ամբ։

«Տիւնեասա պունան մնասան չիտաէթ կէօսթէրիւէմէ, վէ պա՛ նաբէթ Ինկիլիզէր մուհարպէ իւլէ Պօէրլէրէ զալէպ իթմէքտէն ըշկարը աշղ էթ-ամքլէրլինի պէհան իթմիշ օլունէօրար։»

«Լօգալ Անամկէր» կազէթասը տա-խի, պու պէհանամէ հուգուգը մէ-ամրիէէնին քնամիէն իսարիճնամէ օլ-սուզունճէ վէ Պունա գարը Ինկի-թէրա նէ հագգ կէսսիէէնիիէնէնին պէհանա Ինկիլիզէրին իսթիդատէթ թարիգի իւլէ հալը միւէքիլ իսէմէմէ-պէ օլուզլարը իւավէնէն սէրա իթ-միշ ամբ։ Արթըգ Ֆրանսըզ կազէթա-լարընն էգիքնարարը ակէճէ լիւզում կէօրմէկիզ։ Ալմանլար պու սէքճէճ չէ-պատէն մուախէզէ իսէրեր իսէ, Ֆր-ռանսըզլարն տահա նէ դասար իւէրի կիսէէճէքլերի թայրին օլնասպիլիր։ Զաթէն լօրա Քիչնէրին պէհանամանի-նէն Պօէրլէրի սահա զիւնամէ չիտուէ-լէ հաբպա տէվամ իթմէկնէ սէվգ իսէ-ճէէնին «Տէյլի Մէյլ» վէ սայիր Պօէր մուհիպպի Ինկիլիզ կազէթալարը նէյր իթմիշլէր ամբ։ Բէնա Ֆրիսկէր՝ նշպոգ պէհանամէ ալէյհինամէ դիւբանամա պիր բրօթէսթօ կէնճէրէճկինի սէր-միսան իթմիշ ամբ։

Ինկիլիզէրին զանն իթարկի կիսի՝ մուհարպէ աղ վագրթատ Ֆրիթամ պուլամահանամը, հարթա լօրա Բիչ-նէրին քէնտի թարաֆնանան պիրէ իս թիրաք իսիլտիկի մալիւմը ամմէ տիր։

ԱՄԷՐԻԿԱՆՍ. չէնիք ամէնէնին թարիւը իւթիւալնանան տօրաը, Ա-մէրիգա մէկրէ վէ սէվզէէրի մուհաֆրզա գուսրանիալարընն իթիհա-ճարընա քանգի թէնէք պուլունմա-արզընան, Ինկիլթէրատան 27,000 ատնարդ թէնէք կէօտէրիլմիշ տիր։

ԼՕՐՕ ՄԻՆԷՐ. քարիս Ֆատ լրատ Սալիզպարի, Մ. Զէմպէրլէյն վէ Մ. Գալֆուր իւլէ վէճատարաղ, Սագսոն վարօրը իւլէ 2 կիսն օտրա Ագրիգալի ճէնուպլիէ միթէվէճճիէնն հարէքէթ իթմիշ տիր։

ԱՄԷՐԻԿԱՆՍ. աչճը վէ իսրամէթճի գատրնլար պիր իթթիհատը ումմ-մի ադա իսէրէք, պունանան սօնրա պա-ճանգլարը մասչրն մըգտարընա վէ ոէ հօրնա խրամթիլէրէ պուլթանագլա-ընա տահր պարը ուսուլար թէէսիս իթմիշլէր տիր։ Շու սրբատա Ամէրի-գատաքի աչճըլարընն խանէ սահիպլէէ-ընինն կէօզլունի նէ սէրէճէ գօրգութ-մըշ օլատգլարընա պիր միասլ օլմագ իւղրէ Շիգագոտա ատէէրան էաէն չա-հիգասէէրի նագլ էաէնի, Եէնի եվէնա-միշ պիր զէվէճ գօճպանա խիթապէն «Ահ Հէնրի նիհայէթ պիրաչը պէպա-պկամի։ Լաքէն նէ ֆիյամա պկմիր-միսին։ Սաչը պիգի թէնրիսպէ իրնան եանրմրգատա 6 ա գալպճագ վէ օ միատէթ գարֆնատա էկէր սէնի սէվդ-ճէք օլուրսա, պէն սնանէն սրբրատա-գրվ, օ սա քէնին իսէ էվէնճէք» պէ-միշ տիր։ Իշմէ աչճրարընն նէ սէրէճէ նատիր վէ գէսմէթի օլատգը պունատա անրաչարաիր։

ԻՄՐԷՐԱՊՕՐԻՆԱ մեքեարերդին վէ-ֆաքը մունամպէթի իսէ օգուսգ 8գէն իթիսլարէն Ինգիլթէրատա 3 հաֆթա մէթէմատիսէէն պիր մաֆէմը ուսմ-մի թուբուլմասընը դգաբ նէտուրա հնագ-ըէթլէրի էմրէ Եէլէմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆԻԱ զաղթմանը մինթէգա-խալէրինէն պարոն Սթէֆրզօնա մէղգա-սա պուլընան էմիպրգընը էթրանընա պիր գաչ Իթալիալընան քէչտ ու կիսա-զար իթմէքտէ օլատգլարդնի կէնթրէ-ըէք, մէրգուսմանատն պիր գէնպլընգ կէնէր զօրդաչատ Իսէ Իթալիալընարը վուրմաչ տիր։ Մուսմիսէրէ տէքտ ճէ-օլունմամագ իչնն պիրմիլատէթ քէնէր տինի իսիթա իսէ տէ։ Նիհայէթ սէրտէսթ օլունամագ մաճքէմի հուչ զորընա ճէրպ օլունմէզ վէ պէրաբէմնէ գարար վէրիլմիշ տիր։ Իթճանդրարընն մուսմարիէսի թէարուզ էթմիշ ճանգդա-լարը իսատա օլունարդնատա իչպու գամի միատաթանը նէճա իչնէգ-պանա օլունատուգ-անդարընմամ տիր։

ԵՎՐՈՒԱԵԱ ԿԻՏԷՆ ՇԱՏ հէյթէի մարթիսասը ըէյնի էգ Մէնէգպի Շատ հիւթիւթէթ պաչ վէքնանէթինա տէն աղ օլունմուչ տիր։

ՄԻԻՍԻԻ ՍԱՆԹՕ ՏԻՄՕՆ կէէն հաֆթա գաղաղէաէ օլան պրօնրկ եէրինէ պայչա պիր թարգա եէնի պիր պայն ինչասընա մէէգպիպ էթմիշ տիր։

ԱՅՐԻԱՅԻ ՃԷՆՈՊԻՆԻ զիհաբէթ իաէնէգ ջան տիրգ վէ տուչէա տր Գօրն Վալաա հէսպնէէ օլմագ իւղրէ Տէկպէէրս էլմագ մանէնիլէրի չէրքէթի 1400 վէրա գէմնթիմամէ էլմաա վէրհա ճէք տիր։

—Լորէնցօ Մարքէս Ինկիլիզ գենա-օլօսքնա Տէբրամա Ինկագ Բօրթաւէգ վալիսի Աֆրի-գանի Ճէնանգնեի գէնարէքի խաէճէք օլան պիք վէ միւէէտ ար Գօրն Վալա-ասն բէանը գապուլնագ նաղրը պա-լանմագ իչնն էմր վէրիլմիշ տիր։

ԲՕՄԱՏԱՆ իարնիլունատրնա նագ-գարէն, չէնրի մէղբերաքէ Իրլանդայը Պէնէտիքթինէ վէ Օկիսթին Սէօրլէրի մէհանրնատ պունարա ատա պիրմա-նարթը Մէսէլհանանէն իլերի կէլէն մինանգաա էհէմմիյէթի գէվգէլատէ քէսդ իթմիշ տիր։ Օկիսթինլէր Պէ-նէաքթինլերի մանգաքընատ չէնգլանէկ դէվմուչար վէ պանարդ Պէնէտիքթին-լէր կէճ սապանարա գատար սօգաչ-լարատա ճճ վէ պիրլուճ գաղաղլար տիր։ Պէնէտիքթինլէր մանատթրատա նիմա հազլարընը գանատէն գաչ ֆիմէնիէ 40,000 լիրա մինէթարդրը օլմաճաչ-լար տիր։

ԱՄԷՐԻԿԱ դրատի նէդարէթճիլէր օգուսատա պիրտ նէյր իթթիհի բարօրա նագարէն, Մէնէլիքի մէդքարէ մանչ ֆուլթը՝ որ տէնէ աչէնէ տատրդ մանատնքնա նինդէթի նիւրտ էլրի նեդրան պուլունգօրա Պուգատայ պրա-ատը ատարընատա մէկտեր պիր սթաթիսթիքնին հիսապամընա նագա-ըէն, պու սէչէնէն մանատը նիւրտ էլլէմէ ատան զինատ ֆանատա պու-լունմասը։ Մուսմարէյնին ճէտէլինէ նագարէն Օհիո, Ինտիանա վէ Այօվա յալէ լէրինատ օգուսատա պիրաչն ծնրնա զատար իստատրաթը ադիմէ իլէրի կէկմիշ տիր։ Զանիթթէն մէգատրը 56,905,640 տօլար բատատ-սինատ տիր։

ՄԱԼԹԱՏԱ վերկիլէրին մէկեթիսի մատճատքա Մր. Զէմպլէէն թարա-ֆընատա վագը օրան թէչէպպիւա ալէէրինատ նիմանիչաթ տէվամ էթմէք-տէ տիր։ Իթալիա մուհիպլերի իչպու-նիմանիչաթա թագվիրէէթ վիրմէքտէ տիրլէր։ Գու խուսուսատա պիր բրօթէս-թօ կէօնտէրմէք իւղրէ 12,000 քիչի-տէն միարքէքէպ պիր մէճլիս իթթիմա իթմիշ վէ Ինկիլթէրա ալէէրինատ պիր չոգ նումագլար իրատա օլունմուչ տիր։

ԼԻՎԷՐԲՈՒԼՏԱ էլէքթրիք թրամ-վայլարընատա պիրինճի թէլի զէրբար-ագ եէրէ տէքճլպ գէնէրէթի պիր կիսրիպլի իւլէ բանլաճրը տիր։ Եա-գընատա պուլունան պաչգա պիր թրամ-վայ հօյնուրարընա էլէքթրիք ճէրեանը վատը օլմագնան տատխինատ պուլու-նանլար պիր ֆէլէճանը ադիմէլ քէնտի-էլրինի յարատատան տուչարը աթմըշլար վէ 3 քիչիսէ վէճաթ իթմիշ տիր։

ԲԼԹԷՐՍՊՈՒՐԳԿՏԱՆ իչար օլունտը-ղընա նագարէն, Մոսկուանդան 345 մէլ զարարընատա Տօնատ նէյրի իւզերինատ պուլունան վէ 65,000 սէքէնէէի հավի օլան վէթպլօսք չէրբինատ տէչէթլի պէս հարիգ զուհուր իտէրէք պէնի մի-թէճամիգ խպէ վէ 100 դատար ինա-սան մէգհէրէգ օլմըշ տիր։ Խաթա-խանէակ վէ մանպէատ պուլունանլար-ընն խայբը գաչամատաս ալէէլէր իչինատ եանմրգարար։ Շէչէրին նրաքը սէքէնէնէպ եագոչի օլարընատան եան-գընդն սէպէպի պարնար օլունունտուր։

ՐՍՆՏ էլման Մատէպէրինատէն յու-լիս այբ զարիքնատա 25,959 ... էլ-ման ինրատ օլունմիշ տիր։

ԱԼՄԱՆ կաղէթարընատա կէօրիլմիշ տիր։ Լօրտ Բիչէնէրին պէնանամա-մէսի հուգուգը տուէվէէ գէտրը պիր տարպէ ամիր։ Գու պէհանանամէ Ինկի-լիզ ռեմէրան Ֆանքերիկէսինին ատէմրի իգթիսար պէ մէհարէթինէ մէճլիսէ խոսպ։ Գէնէրալին հիանթի ու չիտէ-Մինի նօն ատրէգը թարդրգ իտէրքը մուհարիպլիգինի ոեդիլանիրնա պահա օլան ճագ տիր։

Լէօրտ Բիչնէր նէ հնգդ ու նիրամար իսթիհատէն պէօյլէ պիր պէհանանէ դէր իթմէք մէգսատ իրիսէթինատ պուգ լունուսօր։ Գուսանլա պէրասլեր Խա-կիլիգրա զատիր ատքէրիսնին տէլիսը գավիսնի իրաեէ իթմիշ օլուպ, մու-նասպ վատարթատար իչէ միչքիլիքը ուէգ իթմէքտէն ասիզ օլուգզգնու-նազարը ատմէէէ վագ իթմիշ օլուսօր։

ԳՈՒՐԻՐՏԻ կաղբլբեար։ Ասխրգէկ Մեկսիսիսէ պագը Քիալանլարը Լիչ ուգրէլի իւէ եգնի պիա մանագ-քէմէ իտատ օլունմատարընատա ատատը զանատա Իթալիա իւէ Մուսթաֆայի Սամբրգա ատատանա եինէ պիր մէսէ-Զ գաչուր իսէ էնէ։ Գիգմի իսա-բէմիգնն էն գաչգ նգրթաչարընատ պիրգ, գիսնէրի էգնէգարիէգնն մուհա-գատագ հուատթարընատ մէմատրարը-մըզդն գավատի ինանիսէէի հագգը իւէ թաթսիգատնամիգ գամատարը տրը։

ՊԱՆԴՈՕՐ ՄԱԳՐԻՆԱՍԸ. — Ինկիլ-թէրա պանգասընն կաբնդգ պանգ-նօթ թասրնա մահատա օլան մաթպատ-ընն իչինատ պուլունան ալթը պէօյիգ մաքնա պանգնօթ թասը իչէն սօն տէրէճէնէ մինգ մանգնօթ թաղ իչէնէ-թինատ մինգ-մինգ մանգնօթ թաղ իսիլմիշ տիր։

Պու մաքնատարգանանանգ պիր տանէսի ֆէնէրի պիճեր լարդրդ նէվ-ատէն ատաթատա 3000 պանգնօթ թաղ ի-տերկնգեի 3,000,000 էլիրա գէզմիթնա-տ ատմէք տիր։

ՔԻՕՄԻՐ ՄԱՏԼԷՆԷՐԻ. — Կէչէն նաղ Նորվէճատ մէթէճէքքիլ պիր չիր-քէթ թարաֆընատա Ըարէնգերի ատա-լարընա քէօմիր մատէնլերի քէչի ի-չիճն կէնատէրլէրն հէյլեթ քէնիգիտ նէ-մարեի մաթլուպէնէ տէօթէր օրարագ թրամէնօնատ ատատէթ իլէնիր վէ Ատէ-վէնատ քէորֆէզի ձէլմէրիլինատ դատի վէ ղէնանի քէօմիր մատէնլերի գուշարագ իսթիմանլաք իթմիշ տիր։ պարարարատան չէգարբլան 300 հէքթօլիթրատ գատար քէօմիր պիլմատանէնէ Նորվէճէ կէ-թիրիլմիշ տիր։

ՖԻՆԱՆՍԸԶ ՏՕՆԱՆՄԱՍԸ. — Պատրը սէֆիտատի Ֆրանսզ ատանամարընն Ֆիլիսօք Էմրէ՝ Ինիթարլէ էլան Հիլիգնատա գուշունատ օրտ. մէղքիր Գիլօ, իւրի ա քիֆանէթ իսէճէք ատրէ-ճնատ էրզաք վէ մանհիմամ ատղ էյ-լէմիշ տիր։

Տիւն ամիրատ Տիւմէկրէ Պիւվէ զէրլլրընա պանգարընը քէչնատ էլէ-միշ տիր, ամիրալ Տիւմէկրէ գօնգրը ա-միրալ Օրդիյ իւէ Գիրոը թէչքիլ իսէն սէֆարին թէգթիլ իթմիշ տիր։

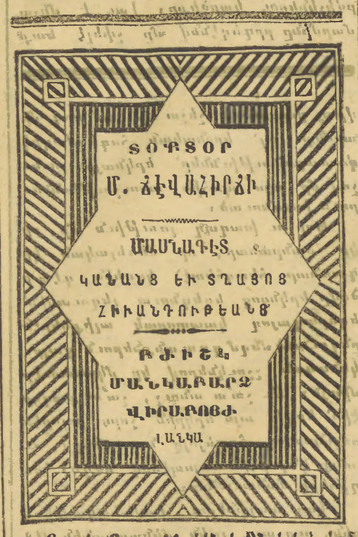

Գ.Լ. Ռ.։ Հէջօրէն Եանի Էլիսա Ֆա-է Մ-ԷԷԷ—Ը Արբրաեան գէղարանը Ռ-ուլ Ֆանանակ, Նամ- Էլիբրը, Լանդ էր գանը

ՄԻԻԹԷՆԷՎՎԻԱ

ԵԷՆԻ ՊԻՐ ՍԱՆԱԱԹՔ ԶԷՐԱԻՕԵԼ. — Թէմս վիլայէթի տախիլինատ պիր քէօգիւնին իսթիրա էլէնիպի պիր սանաաթ Մանարիսթանին ճէնուգ ճի-ՀԷՄէրինատ թէվէսիս էթմէքտէ իմիշ։ պու սանաաթ իսէ մէսրը սագ վէ նարգ-զագլարընան քիչնէք սէբէթ վէ տա-իրէ եարատագան իպարէթ իմիշ։ Թէմս վիլայէթի զէրաաթ հէկէթի՝ մուհիթէ-լիք եէրլէրատ մուվագգաթ սէրալէր աչարագ, գու եէնի սանաաթը զէրաա-իչէնին թէրագէրընա չալէրմէզ վէ մուվաֆֆագ ճէմատ տրը։ Մանարիսթանը թէմսանը վէ մէվգիմաթը սաիրէնին միւ-թէեիք թիճարէթճանէրի պու սանա-աթա միթէալլիգ մալիւմաթ վէ ճիհա-մունէէր իսթէմիշլէր իմիշ։

ԵԷՆԻ ՊՈՒՂՏԱՑ. — Շիդակատա վագը Մինէգրօթա զէրաաթ մէքթէ-պինատ մուալիմ Հէյ թարաֆընատան սարի օրտանան մէսան ոլթէսմատ եէդ թիչաքրիչն պաղատայ իւզիրինէ էլ-եէվմ ֆէվգէլատ կիսրիլթի վուգու պուլունմաճան տրը։ պու խրնթան սէ-պաթը պիր կայրէթ նէթիճէսինատ իսթիհսալ պուգատայ չէնէնի «Թալ»նին (չէնէգլերին իէրթիսնատ պուլունան թօղ կիպի մասատ) պիրէր նէլլի նէպաթ չիչէնինն Իս-թիղմաթը իւղերինէ վաղ իլէմէք սէ-թիճէսի տիր։ Պաղալարընն ուգոնլարը պիր սահագ գատար օլատուգնը կէօս-թէրիլէն ֆօթօկրաֆ իսթաթ իմիշ-տիր։ Գու իրիթիրընն մահիսիէթի չու-մզգարլար իզ իլդան ելունուսօր։ Գու եէնի թօխատմանճ իսթիհսալի իսէ պէտէր Ագը (40 սէնթիմէթ) թարգիսէ իքի գաչգաչգ ֆաագլա մահատը ալանա-ճաղը թաակին ելէգեյսար Մանեգօթանդ իսէ հիւգիմնեի իսէ գաչանի վէ ճէ-նդագի Ֆաֆօթարագ հէր գէնէ վարամի օլարագ 15 մէտրօն ազը ազագի գէգ իսիլմէքտէ օլատուգնատան, ալանագագ ֆագլա մահազագ 30 մէտրօն պուսատա բէսիսէ օլատագ տրը։ հալպու գանէ-հէր ազագանան ֆիքիրը 3,75 ֆունդ օլատագնան 112,500,000 ֆգ։ ֆագլա թէմէթթիս տիմէք տիր։ Գու եէնի պուղատատա քիրէի արգը հէր թա-ֆաֆնատա մուգարէրի պուլունանագը չէպգէսիզ տիր։

ՄԷՄԱԼԻԲԷ ՄԻԵՏԱՓԻՄԻԱ ԱՄԷՐԻԿԱՆՍ ԵԷՆԻ ՊԻՐ ԳԱԼՏԸԲԷՄ ՈՒ-ՍՈՒԼԻ. — Ամերիգա միեէնիսիրբ թէքսասիեբ իթիաքլերի ուսուլատ գալ-արրմ իմանլիճ մագվաֆֆագ օլմամը-լար Կիսի կէօրիհիվէօր, չիճնքի մա-մարէյհիամ Նիս Եարգրն էն գիկատ իրէք ճաղապէէրինին պիրինատ եէնի պիր գէնուգատ գալարդիմ եարամագնա աղրէր։ պու սան էրմիշ Գրանիկ թաղը իսթիմալինէն իսարէթ տիր քի պուլունաց մուգամէէրի Աեսթրատիգ աղտարընատան վէ Մանգատատ ուսուգ լինատ եեսբրմը չօսէլէրատէն վէ սարի թաղլանատան դիեեատարտր. ծուրէթը իմալ մէ ինչասրնա կէլմէճ։ Թանգիի կրանիթ թանը ալընարագ, պրինտարնա իչէր չանէթլէթ էչիրլեր մասրթաղ ազրա Մագ հարիսէ կէթիրլրտրիքատէն սանրա, խուսուսի ֆուգնանդարա գե-նարբրդ։ պու ֆուրանդարանա գանա-1,700 սերէճէնէ ադատար չէգարբլրը։ պիր քէրրէ կրանիթ էրիսիքատէն սանրատ մի-քիրագ (խարանարդ) չէքրինի գօս նուգատագատ վէ գալարբրմատատ սաի թաչ կիսի գուլանարմագատ տրը։ պուղարրնի մուգարմանի ֆէվգէլատէ տիր։ Չիանքի պէհէր նանմիհիրդրգ մուա-րեպագը մեատէնի սարիսիլեսի 780 քիլօկրամ արգէլեմէ թէհամմուլ իսէր։ բիրթուգէթի խէ պիրուգէթի պու ատէնի թաչգ հէր թէկեար իմիգրգ ադանքնն պիր մահզարը վար իսէ օ ատա։ իսգէ-բինատ սուչիլանքատ, գայէթի սէրթ պիր եէրատ սուգչիլմիշ օլաճաղարը։

ԹԷՎՖԻՔՀԱԹ

Սէիրէթ մէքթէպի Հիմայէսը չակիր-ատանընատան օլուգ, Մէքթէպի Միւլբիէի Շատանէաէ տախի իքմալը թահսիլ իէ ալի իրլ ալիա չատատէթնամէ ալան ֆիւէ. Սատատուլատ վէ Ատրիւգատ-տիր վէ Մահմուտ Ճէլալ վէ Սալի վէ Մէհմէտ Բաղրգ վէ Հասան Սապրի է-ֆէնտիլերէ բարիա վէ ալէա սերէճէ-տէ չատատէթնամէ ալան Մէհմէտ խա-լիֆի վէ Ատրիբրանանի էֆէնտիլերէ խամիսէ ռիսթպէլերի թէվզիին պուլրու-մըզ սրը։

Այտրն վիլայէթի տախիլինատ Սիվ-ռի հիսար գազասը գայիմմագամլըրը զմրպի Գարա Աղաճ գայիմմագամը Ահմէտ Խալիլզէյ, Գարա Աղաճ գա-զասը գայիմմագամլըրը Սիվրի Հիսար գայիմմագամը Համսի էֆէնտիէ թէվ-ֆիզ պուլրուսմըզ վէ մուսմիլէյհիմա-նան իսթրան թախսիլիրլերի մահէլինէ ինա պալ գալմըզ սրը։

ՏԱԽԻԼԻՅԼ

ԱԳՏԷՄԻՇԻ Սագտիրա նէէրինատ վագը ԹԷՖԹԻՔ իւղրէ նէմի-զատ թարանան բատա թարաֆնը-ատան իմթիհան թաղէպ օլուգնատ խոտ։ Սագանանա կէօրիւնան Իզմիրատ գատը օրան Ատանատ տախիլինատ կէօրիւնա սէրը սէնանէ մուսատա պիր սէրիս-լիքի հարէ օլուպ օլմատրը անլաչըլ-մագ իւղրէ, Նամիկ Նէքգարէթը ճէրի-լէրինէ Մահէլլինէ իզամ գէլրնան մու-հէնդիս Թէվֆիգ պէյ իչէնը թէգի-գատ իւէ չէրիմիզ ավամի իմթիմ տիր։

ՅԱ ԻՐԱՏԷՒ ՀԱՅՐԻԹՐ ԲԱՏՐՇԱՀ ուսմամի պիր մատ լիմա գելընատա-դընը եաբարգ իսիրա սանանէն իմթի-պարէն տէվգրի մէրքէվլիյէտ թէէսի-կատա պաչանրքէգատ։

ԱԹԼԷԹԻ իւլեաա ճէնատ Բաաչա-հիսէ ապա գ. գատագէգ գրանդրգ էքրամ իճապը էմրյ ու ֆեբրան պաչաբանա տրբնաց վէ լանիկատարն ակավագէ նէ կիսի մուահիսէ կէօրաս քէրանի կէօսթերիր հեգ ապանիկատիլիսնատ թագ-ատմ գելընան ճէվանէր պաղն մագա-թագատմի ազ ու թագատմ գելընատա-պրը ֆիրլեթ, պատմա մէգ գերիրճէ-Վէսերին հեր գան նիհայէթլինատ մուն-թազամն տրդ գ թագատմ գելընատը խուսուսընա իրատի Սէնիսի չէրէ-սուտար պաչրուլմաչ տրը։

ԴԱԱՍԷՆ թասվիր իսիրն Ծարվա նատիսէսինատ պէլէտիսէ թասիսի օլ-մամասրնա վէ մաչարնա մատելինէ գաչրբրգ թէսարքը իսիրմէսինէ մէգ-նի, իճատ իսէն էր թաղիսին թա-ենն վէ իլանը լիզոտամ ուսմամ մէ-ք ամիսը սաբերէրէի Շատանէ նէգնա-դէլինի ճէրլէճնամ սաղ փոխիմ տիր։

Եվվելիրի կիսն Մէքթէպի Թրպ-պիկի Շատանէպ պագը սիրգպակ մէլնա քէ վէ սէվամգ ատիրքանէ մի-ռէգքէպ պիր գօմիսան իճիմա իսէ-ռէք թասիպ վէ էճատը սրնրիրնատ տասիմի օլատագ թասիկէեի իսիրնատ պաչլամը տրը։

ՄԻՏԻԼԻ վամանրնն գարպ ճիէ-ֆինատի արսանը թէրատե իմթի-ֆնագը Իչիս պա իրատէի Սէնիսի ճիս-հէթի գատրիեեէ թէրք իսիլտիկի մի-թէսարրեգրգա իչար պուլրամուչ։ Գու արատա ինա իսիլեէք գիարիկ գատան պրճատագ էէրգ տէ մանիճա-գամ իր պաղէ թէէսիս իսիլէէք իսիլ։

ԳՐԻՐԻՄ Շիպ՝ ճէգիրէսիսնատ մէղ բուսաթ գանէթ պօղուգ օլատուգնանան, գէմրգ գանէնուրընն մէնինա գայրը միամիրն կիսի կէօրիւնիւեօր։ Բուսիա հիւբիսմէթի՝ գրը մահսուլը իչին, լա-դրմ օլան թօխատա թէտարիք իսէ-մէնէն չիֆճիլերէ թէվզի օլունմագ իւղրէ 500,000 բուսլի իթա իթմիշ տիր։

Լէվվելիրի ադշամ բասթասընը իմ-բա իթմէք իւղրէ Քէօբրիւէն Գաաբ-քէօրինէ հարէքէթ իսէն 4 նուամբրլու վարօր Գաաբքէօրինի եանաչարը սբ-բատա, թարիքէնին պիրի չբմա աթ-մագատ իւքն, գէսի չբմաա թագբ-լարագ ատնրդ տիւրմէքլի, քէնտիսի տէ մուվազնէնինի զարգ իսէրէք, ատնիդ տիւրմէքլի գարգ մէրգ-մէնէ ինա։ Գաաբ Ադամ գաաբ-լարագ ատնրդ ինա։ Գաաբ Ադամ գա-զասը գայիմմագամլըրը Սիվրի Հիսար գայիմմագամը Համսի էֆէնտիէ թէվ-ֆիզ պուլրուսմըզ վէ մուսմիլէյհիմա-նան իսթրան թախսիլիրլերի մահէլինէ ինա պալ գալմըզ սրը։

ԵԷՆԻ ՊՈՒՂՏԱՑ. — Շիդակատա վագը Մինէգրօթա զէրաաթ մէքթէ-պինատ մուալիմ Հէյ թարաֆընատան սարի օրտանան մէսան ոլթէսմատ եէդ թիչաքրիչն պաղատայ իւզիրինէ էլ-եէվմ ֆէվգէլատ կիսրիլթի վուգու պուլունմաճան տրը։ պու խրնթան սէ-պաթը պիր կայրէթ նէթիճէսինատ իսթիհսալ պուգատայ չէնէնի «Թալ»նին (չէնէգլերին իէրթիսնատ պուլունան թօղ կիպի մասատ) պիրէր նէլլի նէպաթ չիչէնինն Իս-թիղմաթը իւղերինէ վաղ իլէմէք սէ-թիճէսի տիր։ Պաղալարընն ուգոնլարը պիր սահագ գատար օլատուգնը կէօս-թէրիլէն ֆօթօկրաֆ իսթաթ իմիշ-տիր։ Գու իրիթիրընն մահիսիէթի չու-մզգարլար իզ իլդան ելունուսօր։ Գու եէնի թօխատմանճ իսթիհսալի իսէ պէտէր Ագը (40 սէնթիմէթ) թարգիսէ իքի գաչգաչգ ֆաագլա մահատը ալանա-ճաղը թաակին ելէգեյսար Մանեգօթանդ իսէ հիւգիմնեի իսէ գաչանի վէ ճէ-նդագի Ֆաֆօթարագ հէր գէնէ վարամի օլարագ 15 մէտրօն ազը ազագի գէգ իսիլմէքտէ օլատուգնատան, ալանագագ ֆագլա մահազագ 30 մէտրօն պուսատա բէսիսէ օլատագ տրը։ հալպու գանէ-հէր ազագանան ֆիքիրը 3,75 ֆունդ օլատագնան 112,500,000 ֆգ։ ֆագլա թէմէթթիս տիմէք տիր։ Գու եէնի պուղատատա քիրէի արգը հէր թա-ֆաֆնատա մուգարէրի օլատուգնատան։ թանիլինէ պալանրմամ։

ՄԱՐԴԻԿԱՆ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ գանա-ատը բաչա հաղրէթլերի քէչիսիլ օլ-տուգլարընատա, իսթիհսարը խաթր-լարընա պիրկասթա ազէրի ինաեէթ պուլրամասը տրը։

ՊԻՐՈՅՄՈՒՄ պէրրի վէ պարրի գա-պրանատան էֆիրատը ատաքիրը Շատա-

ՄԻ

նէ՝ էն լ զմէթճի ուլանանդարքն դանուն ձէզանարդրմանը մուգարրեր իմ։

ՏԱՐԻՒ Ա.ՃԷՋԻ մարանկողանէ-պիտի չպարչան չօուգարա աէրնէէի սալվք հիմէրերինէ կէօրէ հաթարդ իթաբ գարարիր օրմաչ ամրա։

ՊԱՀՐ ՊԱՆԴԱԼ տիւքքանարքնը պալրգ եաղը սաթրմագաա օրտրը Մէնիսի Թրգպիհէնէ խապէր ալնվաբ Լուդերինէ գ կիսի մարալ-լերտի սաթրնան պալրդ եաղարքերն հէման Թրմարդրմամբ լինզումա հրգվանարնէ մուքէթթիլերինէ թէպ-լիզ զանմագ արրգ։

ՏԷՆԻԶԼԻՆԻՆ մրքր վէ սուսամ մանուլանա իրաբ խասար էլլէ-տիկի կէօրիլէն պիր նէվ գուրանուն տէրմ վէ իթլաքը սուրէթի իւլ ըլեք Ա-իզարիսի տահա մունասիպ կէօրիլերէք, մահեանա չիթթիլերինէ օլ վէճճ էլէ թէնպիհաթ իճրա օրանուրը իշխորիմիզ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Վանայ Առաջնորդական Տեղապահ Տ. Սահակ Ծ. Վարդապետ Բարեւանդեանի պաշտօնագրութիւնէ գնահատող նամակի մը ջ կը կարդանք թէ՝ Վանայ Առաջնորդարանի դեմ վարուող գրիչ մ կուզէ եղիր-տեղծին հոլանական վիճակը մութ գոյներով նե կայցնել՝ և խելքին փչածը՝ առանց այ Աստահակ նայելու, Պոլսոյ լրագրաց մէջցաւ չորարուրթեան հանել։ Սակայն Վանեցիք՝ ա և ճանաչցած են այդ տեսակ գրական չահատակութիւններէն, ինչպէս նաև լրագրի ընթերցողները գիտեն այդ տեսակ անտեղի հրատարակութեանց իրական արժէքը։ Ուստի՝ ի զուր թա՛զէ բացագանչեն ու իրենց ողբերովը՝ Քաղաքդեան Փոխոնը Ինչ վիճաբանին։

—Շինուածանութեան ճանօթ վաճառական Դէրոյ էֆ. Տէվրիշեան Զալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ Եկեղեցոյ երեք յարկից տաճարներու սալայատակաց վերանորոգութեան համար՝ նուիրած է հինգ ղրուշ տակաւ Բոսֆորանի չիմէնթօ։

—Կը լսենք թէ ազգային մը առանց Պարիսաքաղաքի գիտութիւնքն և արուեստներուն ամենանպտիր դ կանոնիկ աղջկան մը հետ, պահանջութեամբ Հայ Հռոմկական վարդապետ մը։

—Ս. Արքարիչաց միաբան և Բալուի Առաջ. Տեղապահ Տ. Նիկողայոս Վարդապետ Ֆրանկիւեան, վերջերս Տիարպէքիր երթալով, քանի մը օր հոն մնացած, ու ինքնինքը ցոյց առած է տեղացոց, առանց կռահել տալու իր Առաջնորդական թեկնածութիւնը։

—Պարիսաքաղաքէն կը հաղորդեն թէ՝ վերջին յորդանոս անձրեւներէն, քանի մնասուած չեն Ն՝ ընդհանրութեան կաղաւորաց մեծ սրտի, և ոչ վերանորոգեալ Արքասաղմասուն։

Հարաբերական Մեսրոպեան Դիրքագոր էֆէնտին իր արուեստին մէջ ունեցած ձեռնհասութիւնը ու փորձառութիւնը տրդէն մը գնահատութեան վեր ըլլալով, անտեղի քննադատական քրոնիկներու կարեւորութիւն չտրուիլը խնդրուած է մեզ։

—Խարբերդի Պարիսաքաղաքի Փոխանորդ Տ. Եղնիկ Ծ. Վարդապետ Գալիսքճեան, որ պատրաստուած է յառաջիկայ շաբթու մեկնիլ իր նոր պաշտօնատեղին, յառաջիկայ կիւրակէ օրը՝ Իսկիւտար Ս. Խաչ Եկեղեցոյ մէջ հաղորդացոր Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ, և իր հրաժեշտի քարոզը պիտի ասայ Սկեւռայոց Թաղի Ժողովրդեան։ Նոյն օրը ներկայ պիտի գտնուի նորընտիր քարոզիչ Տ. Բարեկէն Ծ. Վարդապետ Կիւլէսերեանը։

—Կրօն. Ժողովոյ վերջին նստաշնի մէջ հայկ. երաժշտութիւնը ու ներքնապակաս ՀՅՅՄԴրութիւնը խնդիր եղած է։ Դեր-տանտպետ Տ. Վահրամ Սըրբազան Մանկունի՝ մէր եկեղեցական երաժշտութեան հետ հայկ. հայնապ գրութեան ուսուցման կարեւորութիւնը յայտնելով՝ առաջարկեց որ Ուսումն. Խորհուրդը եւրոպական ձայնագրութեան հետ պարտաւորիչ դասաց է ընարկից կարգը դասելով դայն, առ հասարակ աղգային գպրոցներուն մէջ ծաղկեցնել և ընդհանրացնել տայ։

Սրբազան Պատրիարքը ներողակամ ձայնագրութեան առաւելութիւնները պատմատարանց։

Հուսկ ուրեմն, Կրօն. Ժողովը որոշեց Ուսումն. Խորհուրդին հաղորդել խնդիրը և անոր խորհրդակցութիւնը առարկայ ընելէ յետոյ, տեղեկագրել արդիւնքը Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Խան Ժողովոյ ի վաւերացումն։

—Պոլսոյ Հայ-Գնչուները Սեբաստիոյ առաջնորդ Տ. Պետրոս արքեպիսկոպոսէն ձեռնադրուող Տ. Դարեգին քահանան իրենց Մեսայն քարտանայ կարգել տալու համար ի Պատրիարքարան ներկայացեր զրկած են։

—Մեր արդի գրողներէն Արշակ էֆ. Ալպօյաճեան, իր երկասիրութեան անդրանիկ մատենիկը հրատարակած է այս օրերս։ Սոյն 82 երեսներէ բաղկացեալ երկը ողբացեալ գրագիտուհի Տիկին Սրբուհի Տիւսաբի գրական կեանքի բազմակողմանի լուրջ ուսումնասիրութիւն է, որ նախապէս Վեսնեկոյ «Բազմավէպ» հանդէսին մէջ հրատարակուած էր, և այժմ առանձին գրքոյկով լոյս տեսած։

Արդոյ հեղինակը իր պատուական օրը՝ Աստուածատուր աղա Ալպօյաճեանի անմոռանալի յիշատակին ձօնած է իր այս գրական երախայրիքը, որ ազգասէր հեռաւորութեան պատճառաւ, դժբաղդաբար զերծ չէ մնացած տպագրական վրիպակներէ։

—Դատաստանական Խորհուրդը կազմուած վիճակ մը ունէր վերջերս, իր կրօնական և աշխարհական անդամոց միջեւ տիրած անհամաձայնութեան պատճառաւ։

Միչեալ Խորհրդին ատենապետ Պող յանեան Յովհաննէս էֆ. Վերջնականապէս իր հրաժարագիրը զրկած է Ս. Պատրիարքին։

—Բաղէշի Առաջնորդ Տ. Եղիշէ Վարդապետ Զիլինկիրեան, յուլիս 16ին մեկնած է քաղաքէն, և Կարնոյ ուղղութով Պոլիս կոչուած։

—Ինչպէս դպրոցները՝ տարեկան արձակուրդներուն, սանկի ալ այս տարի կրօնական ժողովն ուզեց մէկ ամիս արձակուրդ ընել։

Կը լսենք թէ, միւնտրի ժամանակ Ազգ. Վարչութեան Խան Ժողովն ու Քաղաքական Ժողովն ալ իրենց նախաները դադրեցուցած են, մինչեւ օգաստոսի վերջի շաբաթը։

Պատրիարքարանի ընթացիկ գործերը պիտի տնօրինէ Ս. Պատրիարքը։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Պարիսաքաղաքի

Պատրիարքարանի Դիւանատան մէջ պաշտօն վարելու համար՝ որոշմամբ Ազգային Վարչութեան Քաղաքական Ժողովոյ՝ երկու նոր գրագիրներ պիտի առնուին։ Այս պաշտօնեայները պէտք է լինին նորահաս երիտասարդներ, ուսեալ և քաջառող, գրագրական կանոնաւոր չրջան կատարած, Հայերէն լեզուի (գրաբար ու աշխարհաբար) հմուտ և մանաւանդ տեղեակ՝ Տաճկերէն և Դաղղիերէն կամ Անգլիերէն լեզուներու։ Այս պաշտօնին փափաքողները կը հրաւիրուին մինչեւ յառաջիկայ օգոստոս 15 ներկայացնել Պատրիարքարանի դիւանատան, իրենց Օսմանիէ Թէզքէրէին հետ նաեւ ուսման և բարի վարքի ու առողջութեան վկայագրերը։

2 Օգոստոս. 1901 (ԿԴԻԷ)

ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՄՈՒՍՈՒԹԵԱՆ ՓԱՌՔ ՀՕՐԸ

Իւանիսարէն Տ. Խորէն քահանա կը զեկուցանէ մեզ թէ, ծանօթ Նորոգդ Ամուսնութիւնը երեկ ճոռնեան տեղի ունեցաւ Բեսկ. Մէլամբրդ Մաղաքանի մը մէջ, պսակադրութեամբ Տ. Հայեակ քնց Էքսերճեանի։ Նորապսակ զմեալը՝ փոխան չաքարի՝ խաղող առուի մը Ակնայ ՓԱՍՏԵՂ պիտի զբրկէ ինչու տեղական լրագրի մը անշահանդիր նախաղուածագրին, ինչպէս որ կանխաւ խոստացուցեր էր։

ՏԵՒԱԿԱՆ ԹՈՂԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՄԸ

Խորհուրդ մը միայն տեսանք որ իր արարքներովն անխորհուրդ, նոր մը ալ կ՝աւելցնէ ներկայանալով Ուսումն. Խորհրդին՝ իբր Թաղ. Խորհուրդ և կ՝ուզէ վարժարանին պաշտօնէութեան մասին պէտք եղած ինչ ինչ կարգադրութիւններ ընելու։

Այս տարօրինակ Թաղ. Խորհուրդը իւր երթալը կ՝արդարացնէ, ըսելով թէ՝ ինքը հրաւիրեալ է։

Զենք կարծեր թէ՝ Ուսումն. Խորհուրդը նորընտիր Թաղ. Խորհուրդը վաւերանալէ յետոյ, պաշտօնէ դադարեալ թաղականները հրաւիրէ։ Բան մը, որ օրէնքին ալ հակառակ է։ Մենք սուսգեղինք որ հրաւէրը՝ նորընտիր Թաղ. Խորհրդոյ վաւերացումէն առաջ է,

Արդ՝ Կէտիկ-փաշայի կազմուածեալ և չորս ամիսէ ի վեր հրաժարեալ Թաղ. Խորհուրդը՝ նոյն թաղը գրուեցուած առեն արդեօք չի՞ դիտեր թէ յաջորդ Թաղ. Խորհրդոյ անդամները որոնք են, և թէ այդ հրաւէրը արդեօք պատկանի. ո՞վ պէտք է պատասխանէ,—եթէ ստուգիւ չի գիտեր այս ամենատարրական օրէնքը, կրնաք հետեւցնել թէ մտաւորի մէջի դրամները, տեսակները, պարարը, պահանջքը որոնք ալ պէտք է. այն ալ չի գիտեր, հետեւաբար այս տարօրինակ խորհուրդը հաչիւ ալ պիտի չի տայ։

Մենք կը կարծենք սակայն որ, Ուսումն. Խորհուրդը պիտի հարցնէ ներկայացուցիչներուն թէ դուք ինչ առնելով կը ներկայացուիք։ Եանչչա երբ իրողութեան տեղեկանայ պիտի ճամբէ զիրենք։

ՄԵՐ ԳԱՒԱՌԻ ԱՇԽԱՏԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Գաւառի յօդուածագիրներէն կը խնդրուի ըստ կարի կարճ գրել և գաղտնագրութիւն մացնել գրութիւններու մէջ։ Ուրիշ կը նեղնինարուին դաւառի մը առեւտրական, արհեստական և երկրագործական շարժումներուն վրայ յօդուածներ, ինչպէս նաեւ առօրեայ պարագաներէն կարեւոր լուրեր, և պատմական տեղագրական գրութիւններ։ Ամէն յօդուած խնամեալ և ճշգրիտ տեղեկութիւններ և իրողութիւններ միայն պարունակելու է։

* * *

Մէր աշխատակիցները պէտք է գիտնան թէ, մեզի դրկուելիք յօդուածները, թղթատարական օրէնքի տարամարդութեանց համաձայն չորս անկիւնները կարուած պահանջն մը մէջ դրնելով հիւբ բարոյ բրշմնելով կրնան ուղարկել, փոխանակ նամակի մէջ ներփակելով 40 բարա վճարելու։

* * *

Ա.ՊՊԷՇԷՐ, Մ. Թ. — Արձանագրեցինք։ Կրնաք աշխատակցիլ վերոյիշեալ պայմաններով։

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ

ՊՍԱՌԸ ԵՆԵՂԵՑՈՅ ՄԷՋ

«Ինչ որ ալ ըլլայ՝ արդէն կարծիք յայտնելու ժամանակը անցած է։ Կրօն. Ժողովը իր որոշումը տուած է։ Տ. Մանկունի Սրբազան իր բաղձանքը չկշտացած է և Ս. Պատրիարքը իր նաւանդ Ջարկութիւնը ընդունել տուած է։»

Սոյն քանի մը տողերը կը կարդանք «Մանզումէ»ի անցեալ թիւերէն մէկուն մէջ, Պսակը եկեղեցիի մէջ կատարելու խնդրի մասին։

Ասանք ամէնը աղէկ։ Մենք ալ, ինչպէս նաեւ ամէն ձշմարիտ հայ քրիստոնեայ, կը փափաքինք որ մեր եկեղ. ամէն կարգ ու սարքը յարգուին և օրէնքները կէտ առ կէտ գործադրուին, ուր մնաց Պսակի Ս. Խորհուրդը եկեղեցւոյ մէջ կատարելը։

Ասանց նախապայմանեալ կամ կրօնական մը ըլլալու, կ՝ըղձանք որ մեր Նախնի Ս. Հարց սահմանած օրէնքներէն կէտ մը նշանախեց մը իսկ չփոխուի, այն օրէնքներէն՝ որոնք իրա՛ւ պայծառօրէն կը փայլին մեր եկեղեցւոյն մէջ, իրենց լայնամիտ տարամարդութիւններով։ Նե արդարեւ իսպառ եպերելի է եկեղեցւոյ Ս. խորհուրդներէն մէկը կատարել եկեղեցիէն դուրս։ Նե որպէս թէ այս ալ բաւական չէր, զբօսատեղիներու և օթեւանարանաց մէջ — օր մը ալ պարերու պարարանաց մէջ... Զարիաղանցութիւն չթուիլ այս, որովհետեւ՝ ենթադրենք թէ ջղային հարմնիք մը տեղի կ՝ունենայ ո՛ և է քաղաքի մէջ, և այդ օրն ալ հեղձուցիչ տաք մը կայ, ու քաղաքութիւնն ալ խիստ չատ է. «Է՛հ, ինչպէս կը տանիք, ո՛վ աղնիւ հրաւերեալք, սանկ քիչ մը օդաւէտ տեղ մը, զոր օրինակ Քաղաքին պարտէզը կատարուի նէ Պսակի արարողութիւնը ինչպէս կ՝ըլլայ։» Ասկանովարար գնա՛ ուանութեան պիտի արժանանայ այս դաղափարը եւ նորակալութեան յղացողը։ Եւ ապէ՞ն նոյն բանը չէ՞ Պեշիկ Պաղչէի հարմնիքը։ Ո՞ր ազգին մը հաստատութեան մէջ տեսնուած է բացօթեայ Պսակ։ Շիտակը գլեցինք անցանք ամէնքը այս մասին։ Այս ընթացքով, օր մը ալ տուներու մէջ ինչ Ս. Պատարագ։

* * *

Սակայն մենք, երկու տեսակէտով, չատ թերահաւատ ենք այս որոշման գործադրութեան մասին, կրնա՞ Ժողովոյ ուրիշ չատ մը որոշումներուն նգործադրելիութեան նէս։ Նախ որ կը տարակուինք այն դաղափարին ակնկալութեան, այսինքն թէ կրօն. Ժողովը իր՞ եկեղ. օրինաց անվթար պահպանման նախնդամնդրութեամբ է որ այս տեսակ հարցի մը ծնունդ տուած է թէ մէկն Սրբազաններու ԵՍին մղման արդիւնքն է։ Եթէ այս վերջին պարագային ծնունդ առած է սոյն խնդիրը, աւելորդ չէ քսել։ Հիմակուընէ ջուրը խնած կրնանք սեպել։ Իսկ եթէ Պատրիարքարանը անկեղծութեամբ կ՝ուզէ գործադրել այս որոշումը, ի՞նչ կը հարկերնիք։

Բայց Պսակը եկեղեցիի մէջ կատարուելու առթիւ ըլլալիք բացառիկ ծախքերու խնդիրը ինչպէս պիտի ըլլայ։ Ասա՝ վերքը հոս դնենք մասերնիս։ Եկեղեցիի մէջ վառուելիք մոմերու՝ Չահերու և ճայլ սպասաւորութեանց ծախքը որու՞ քերնին հանկու ամի՞, Դամ որուա՞ քսակին ձեռք Անշնչէ՞ մի՞ զանգորեարին համար է խօսքերնիս։ Հարուստը եթէ չընէ՝ ամօթ ի Ուրեմն հարմնիք ունեցողը արդէն ծախքերով բեռնաւորուած, այդ բացառիկ ծախքն ալ չպիտի կրնայ վճարել։ Եւ որովհետեւ ոչ մէկ Թաղ. Խորհուրդ ալ ամենայն իրաւամբ չպիտի ուզէ ձրի կատարել տալ այդ բաւական տաղտկալի և ծախսաւոր արարողութիւնը, այն ժամանակ ի՞նչպէս պիտի ըլլայ։ Պատրիարքարանը ի՞նչ կը մտածէ այս մասին։

ՊԱՐՈՊՐ

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

ԱՌ Պ. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

Կ՝ԴՊՆԷրդ չպիէն աւելի ցաւ ազգեցին ինձ և գրեթէ բոլոր թաղեցիներուն։

Ո՞վ հաղորդեց Զեզ թէ՝ «Ֆերիգիւղի եկեղեցին իր խանուէ օճախին մեծցուց»։ Իրա՛ւ, թէև ունինք անանկ խանուէ զճախի մը, բայց միայն, վարդապետի, քահանաներու, թաղականաղանդներու, դպրապետներու, ժամակոչներու, լուսարարներու, և երէց-խաղիներու յատկացեալ է, ո՞ւր տեղի կ՝ունենան օրուան և շաբաթական խորհրդակցութիւնք։

«Կոմիթներ»դ արժանի են հա մեր Բ. ... աղային որ ամէն օր առաւօտեն մինչեւ երիկուն եկեղեցիին դռանը առջեւ նստած, ներս Մտնող ելնողին ու անցնող դարձողին (կիներ և օրիորդներ պէտք է հանենք) անվայել խօսքեր կը տեղացնէ գլուխնուն։ Ինչ օգուտ։ «սուտ խենթ է հոգիր վանքին հաւերը դուել կ՝ուզէ»։

Մենք թաղեցիքս ենք՝ ու մեր հալն մարդիկներ ենք. ունինք համբաւաւոր գինեպան-քիչկ մը, որուն Սանալը կ՝ըսեն, և ուրիշ մ՞ալ Տօք. Ճիվան (տօքթօրը ԷՐՐԷ կարդացէք) անունով։ Այս երկրորդը անուանի է իր տաւած 80 (ութսուն) տարի հիդրոդեղ բիւրեղ։

Կոմիթել կ՝ուզե՞ս «Կոմիթներ»ովդ, կոմիթել՝ թաղականները ա՞ քահանաները. ա՛ռ աւելը ու ալէ՛ ամէնը, մեծէն մինչեւ պզիկը, որ մինչեւ այսօր փոխանակ ենդեցեալը գերեզմանատուն փոխադրելու չիակէ չինակ, հէս ճամբան կը հանուին մտաթակ տունները առնիւ ճամբուն վրայ. ինչ որ պատիւ չբերեր ազգին. ընտանեաբար այդ տուներուն ալ ամէն նօր մեծ տխրութիւն կ՝ազդէ։

* * *

Զրոյց մը կայ թէ եկեղեցիին նորէն պիտի չինուի. խո՛ղ պատաներ... խնդրերնիդ դլուխնիդ ժողվեցէ՛ք. եկածը ձմեռ է. արդի եկեղեցւոյն ծաղկերը ծուկերը գոդեցէք և տապ նորի ձեռնարկեցէք — եթէ դրամ գտնէք։ Փառք Աստուծոյ մեր կիրնիդ հարկերէն բռնէ ամէն բան կրա։

* * *

Սա այժմ այսչափ տիրէլա, մենք մեր մէջ ամէն բան կրնանք կարգադրել։ գործի տէր մարդեր ենք՝ ամէն բան ինքերնուս կուգայ. քա «Կոմիթներ»ուդ պէտք չունինք։

Հաակցոր...

ՖԵՐԻԷԷ-Ը ԹԱՂԵՑԻ Մ.

ԴԱՍԱՏՈՒ ՈՒՂՂՈՂՆԵՐՈՒՆ

Փորձ ու կարող դասատու մը, որ գիտէ նաեւ թուրքերէն, ֆիրանգերէն և անգլիերէն, տրամադիր է պաշտօն վարել գտնացուցիչ ամսականաւ թէ մայրաքաղաքիս մէջ և թէ մօտակայ գաւառները։

Դիմել Կ. Պոլիս, Մէրճան փողոց, Մարգարեան դրատունը։

ԲԱՐԻՔԱԴՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Պաբէրտ

Պարժարանիս նոր տարեշրջանը կը բանայ Սեպտ. 11ին Դշ. (Ն. Տ.)։ Դիշերօթիկ աշակերտներու կը վճարուի տարեկան 16 ցանի Օսմ. ազ 8 ոսկի Սեպտեմբեր ամիսն և 8 ոսկի քանի Յունվարի մէջ։

Աւելի տեղեկութիւններու համար դիմել վարժարանիս գործակալ Գէորգ էֆ. Կարմիրեանի, Թիւ 10ՏԲ Բուսիլ խան, Թիւրքիւլիր, Մեծ Շուկայ, Պոլիս։

2—10

ԲԱՐԻՔ ՊՕՐՍԱԼԸ

ՊՈՒ ԿԻՃԷԲԻ

Օգոստոս 15, 1901

Տիրն Թրանսբզարա Աստուածածնին Ծորթուսը օրմագ մունասպէթիլէ Բարիկ պօրսալը մարպպամբրդա վիրուա իթմէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԳՇԱՄՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԵԱՐ

ԲՈՒԼԻԶ, 14 Օգոստոս.— Միլիթիհանէի Ամերիգա հիւբիւմէթի՝ Բանաձեւա սէֆանի հարպլիէէն մերքէ քէպ պիր ֆիլօ կէօնտէրիւօր։

ԴԱՐԱԴԱՍ.— Վէրէժանէլլաբարն բէքար գօմանտասնտա օլարագ Գոլոմպիալաբարա գարշը հարպ իսէն մէնդրալ Օրպիրա թէլէֆ օլմուշ արր։

ՄԻՏԻԼՊՈՒՐԿ.— Մաղը ճարբինն Ցընտա 300 Ինկիլիզ ասքերի ֆիշիրմը ճիլարբնդա 300 Պօէր իւլ չիսաբէնի պիր մանհարէպակ պուլտնուգ։ Պօերլեր վայրը մաւգավէմիթէն ազիրա, աէֆ ֆրիմիշլեր տիր։ Ինկիլիզլերէն պիր զապիթ իւլ պիր նէֆեր թէլէֆ, վէ եէտի նէֆեր մէնրուն օլմուշ ֆրգ։

ՊԷՐԼԻՆ.— Արման մարթիրտիր մարէշալ Քիշնէրին Պոէրլերէ գարշը նէշը իթմիկի պէհանմամէի չիտաէթլէ մուալիէդ իսիմշլեր տիր։

ՐՕՄԱ.— Մ. Դրիսբինին զէվճէի մութալլաբասը իզամէի տաւա խէճէք իմիշ։

ՀԱՄԲՈՒՐԿ.—Ինկիլթէրա գրալ վէ գրամիճաբը հազարաթը պէրաւա մուվաֆֆէթ իմմիշլեր տիր։

ԲԷԹԼԵՀԵՄ.— Գազանէն զուհուր խէն պիր հարիգի հարիսէ Նիժնի Նովգորոտ քանայիրի քիսմիշէն համմըշ արր։

ԿԵՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԵԱՐ

ԲՈՒԼԻԶ, 15 օգոստոս.— Վաշինկթոնսան պա թէլէկրաֆ իշտիր օրտունը ղշնա կէօրէ, Գոլոմպիա հիւբիւմէթի մուհարիպլէնին էնտիանա սմադ իշին Միւսթէմիտի Ամերիգա բէյնի հիւբիւմէթի Մ. Մաքֆ Բինլէնին թէվաասուքնը թաւէպ իսիմշլեր տիր։

ԼՕՆՏՐԱ.— Աֆրիգայի Ճիթնուպիուսմա գոմանանդան լորտ Քիչնէրնէ սեպտեմբէր գարիշնտա Իսիիրթէրայա Խալիֆ էյնէեճէք վէ էէրինէ սէրգրալ Սիմլէթան թաւէրն գէլընճաճագ տրր։

علاء الدين

ԴԵՂԱՀԱՏՔ ԱՖԻՍԷԹ

Պնդութիւն ենթակայ եղողները եթէ ժամանակին չը գրման ին անխուսափելիօրէն անոր հետեւանք եղող թունաւորման պիտի ենթարկուին որովհետեւ. բնական դէմ, օրենքով պատմաքին և աղիքներուն մէջ մնացած ուտելիքները փոխանակ մարսուելով անուշ տալդ, ընդհակառակը թունաւոր միքրոպներ յառաջ բերելով արիւնը կ՝ապականեն և ախորժակի պակասութիւն, գլխուցաւ ու պտոյտ, դժուարամարսութիւն, բերնի հոտ, տեռատեսութիւն (պատուր) որովայնի ուռեցք, խիթ (սանձը), սիրտ խառնուելք, աչքի խաւարում, և այլն հիւանդութիւններ յառաջ կը բերեն։ Մարքաքաղաքիս առաջնակարգ գեղագործնեան Անտոն Գալոյեան էֆէնտիի հնարած և Կայսերական Բժշկական Ժողովէն արտօնուած «Աֆիսէթ» դեղահատներուն գործածութիւնը վերոյիշեալ ախտերէն բաղդաւորին ազատ կը պահէ, լուծողութիւնը կը դիւրացնէ և սատմաքն ու աղիքները զօրացնելով կուսայ անոնց կանոնաւոր և բնական վիճակ մը տալ և միւս լուծողական դեղեր առնելու պէտք չի ձգեր։

Ընդհանուր վաճառատեղին է Կ. Պոլիս Ճըղալ զաւ Սաբր դեղարանը։ Կը ծախուի նաեւ Պահէճ Գարու Բիւլիւքլան-Միսքէնան և Մէրճանէճեան Դեղարանները և Դալաթիա Մասէլլայի դեղարանները։

ՏՈՒՔԸ (5) ԴՐԱԽԿԱՆ է

Գաւառներին մեծաքանակ և փոքրաքանակ յանձնաւորութիւնք կ՝ընդունուին։

ՄԻՒՐԷՊՊԻՆ

10

ԹէՖԷլլիի իսամը իւլ եօրկոն վիճուսինի տինլէնարմէք իւզրէ եռէճաղնան կիրտի։

Զավալլը Սամուճա պէյ՝ ամ օ Ֆիճէ ամընանադ սաաթլար, մուզթարրաբանէ խէլէճանլար կէշիրտի։ Ֆագաթ օնրն թէՖէքքիրթրնա, գարարլարընտա Շէմի կիպի ինթիհաբէ թէսատի, ինթիգամա գէլամ տէրէճէսինտէ մէճնունանտէ չիտաէթլէր եզդ իսի. օտա խօսկամանէ լաքին օլուուգճա իթիտալէբէլէրանէ տիւչինիւ վէրան։ Ֆատն Մագասատը պիր թէնտիտ եօլու Սաարի իլէ Շէմիսի իւրքիւպ, Միւրէպպիլէրի եաղընը գանուի Ֆատ ու սիրէքտէ պուտ լունաբրմագա մէնաբը իթմէք իսի։ Սամի վէ Շէմի ինչ պէրաբար այնի զիւլալը մանանպէթ քանատէնտէն թէսքինը սա թէչէ սէվտա իթմէնի պիւլ կէօռ զէ ալտրբմէր իսի։

Օ արթրգ քէնտիսինն Միւրէպպիէ նգազարնտա պիր էյլէնճէ գուզէա օլ ուզգնտ պիր գէլ անկամը իսի Մաաչուգասնը էյլէնտիրմէք իւզրէ անրն եանընտա գարթ գանէճէ էվվէլտէն պիր իքնի թէնտի ճիրգէլ թէրթիպ իսէրէք գալաը չգալաբ գէլ իւլ իսանէի թէվէճճիհա խէպիլէճէնէնի իւմա էյլէնար իսի։

Սամուճա պէյին հէր չէյան ագաէմ առա էյլէտիյի խուսուս՝ սապգնայրն գասարնագան չըգալա Սաարի, Շէմի իւլէ եիւգ եիւգէ կէյլինճէ, պու իքքի ըրգբպի մուվաֆէգսիզնատ քէթմը հնսիսիթլէ թէկրքիլէրի սիւզիլմէք իսի։

Ամանդ Ֆէի էֆէնտիր թէֆերդամնէ (41)

ՄԻՒՐԷՊՊԻՆ

10

ԹէՖէլլիի իսամը իւլ եօրկոն վիճուսինի տինլէնարմէք իւզրէ եռէճաղնան կիրտի։

Զավալլը Սամուճա պէյ՝ ամ օ Ֆիճէ ամընանադ սաաթլար, մուզթարրաբանէ խէլէճանլար կէշիրտի։ Ֆագաթ օնրն թէՖէքքիրթրնա, գարարլարընտա Շէմի կիպի ինթիհաբէ թէսատի, ինթիգամա գէլամ տէրէճէսինտէ մէճնունանտէ չիտաէթլէր եզդ իսի. օտա խօսկամանէ լաքին օլուուգճա իթիտալէբէլէրանէ տիւչինիւ վէրան։ Ֆատն Մագասատը պիր թէնտիտ եօլու Սաարի իլէ Շէմիսի իւրքիւպ, Միւրէպպիլէրի եաղընը գանուի Ֆատ ու սիրէքտէ պուտ լունաբրմագա մէնաբը իթմէք իսի։ Սամի վէ Շէմի ինչ պէրաբար այնի զիւլալը մանանպէթ քանատէնտէն թէսքինը սա թէչէ սէվտա իթմէնի պիւլ կէօռ զէ ալտրբմէր իսի։

Իքքի ճանդաղ պիր իրանի օմանամ մէսելինին, իւչիւ սէօրտիւ պիրտէն օյնար թասարդը մաքիւսը սուբէթինէ իֆրազը սէմէք օլան պու գօմէտիա ամէթէօրլէրի՝ օ կիւն ծանանբրնամէ չըգընամ, ֆիւզ՝ եիւզ կէյմէէ պիր նէվի մանճուպիկէթ սէ հիսս իթմէքլէ պէրտպէր, եիւսէ իլին արաբ զումաման հէր պիրի քէնտի իւզէր։ Ամէն տիկէրինին իզալէի չիւպ էսի իչիւն պիրէչիպ, կէօրիւմէնէ պիր լիզումը ամէլ կէօրիւօր իսի։ Ամուճա պէյ օ ըմբրասպէնկիզ կիճէնին չէնրէսինէ վէգտիսի սօլզունըդ վէ ասարը թասաբ ու ֆիթրաբը կիսէքմէք իւզրէ, Թոպչէթինէ գիտապ ինթիմամ կէօռթէրտի, իւքի տիրէմ պիր չէքիրտէք իւքիսինին պիրտէն չահիրը Մեհմէթի իզմինէ գազդրմաբրնամ գորգուտ վէրտի։ Պինանէ ալէյն, անլերէ գարը Միւրէպպիլերի սէվմէէօր կիպի կէօրինմէմէքտէն էյվէն պիր թարիզը հարաքէթ օրմասրզնը տիւչինտիւ։

Իքի ճանդաղ պիր իրանի օմանամ մէսելինին, իւչիւ սէօրտիւ պիրտէն օյնար թասարդը մաքիւսը սուբէթինէ իֆրազը սէմէք օլան պու գօմէտիա ամէթէօրլէրի՝ օ կիւն ծանանբրնամէ չըգընամ, ֆիւզ՝ եիւզ կէյմէէ պիր նէվի մանճուպիկէթ սէ հիսս իթմէքլէ պէրտպէր, եիւսէ իլին արաբ զումաման հէր պիրի քէնտի իւզէր։ Ամէն տիկէրինին իզալէի չիւպ էսի իչիւն պիրէչիպ, կէօրիւմէնէ պիր լիզումը ամէլ կէօրիւօր իսի։ Ամուճա պէյ օ ըմբրասպէնկիզ կիճէնին չէնրէսինէ վէգտիսի սօլզունըդ վէ ասարը թասաբ ու ֆիթրաբը կիսէքմէք իւզրէ, Թոպչէթինէ գիտապ ինթիմամ կէօռթէրտի, իւքի տիրէմ պիր չէքիրտէք

(Տեվամ)

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈԳԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՍՏՈՒՆ

ՀՈՍԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԹՒՆ

Ս. ՊՈՂԱՍ

Թանգարան

ՎԱՅԱՌԱՆԻՇ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջադիմութեան մեքենաներով օժտեալ և եւրոպայի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոսելէնները ինչպէս նաև թուալէթի հրաւէր և լուացքի պիտի ծառաներ։

Տեսակի գեղեցկութեան մասին եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու ցերպանց ածանցութիւնը։ Փափաքողներուն քարտէսկը ձրի կը պիտի։

Մեծաքանակ գնուորները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրօսոր Պաք և Կ. Ինճիեան Որդիք վաճառատուներուն, իսկ դաշառակներու և գաւառ երթ կիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորուս, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ — Պ. Լաքառիէ Որդի և Ընկ. 28, Ռիւ Շաֆտէօն։
ՊՈՍՊՈՍ — Պ. Ապքար և Ընկ։
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻԱ — Պ. Մ. Գալֆեան։
ԳԱՀԻՐԷ — Պ. Հ. Ռոզանթալ։
ՌՈՒՍՃՈՒԿ — Պ. Պ. Կ. Ինճիճեան Որդիք։
ՎԱՐՆԱ — Պ. Կիւռն Աբրահիմ։
ՍԵՐԱՍՏԻԱ — Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։
ԻԶՄԻՐ — Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ — Պ. Յակոբ Բսօլատան։
ՋՄԻՒՐՆԻԱ — Պ. Հայրիկ Վառկինկ։
ՍԵԼԱՆԻԿ — Պ. Տիւս Ֆէրնանտէզ։
ԻՒՍԿԻՒԴԱՐ — Պ. Մ. Բարուանս։
ՊԷՅՐՈՒԹ — Պ. Ֆրանքէլ Շիֆֆներ։
ՍԱՄՍՈՆ — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱՊԻԶՕՆ — Պ. Աբիս Կ. Ինճիճեան։

19—4

ՆԱՏԻՐ

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԶԱՏՈՒՆ

Բիրա, Մեթ-Փուրտ, Կալրա Սերոյ Լէյ, Թ։ 255.

—o—

ՄԻԱՅՆ ԱՄԱՍՏՈՒԱՆ ԵՂԱՆԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ

6	հատ	Գապիտէ պատկեր	30
6	»	Վիզիթ »	20
12	»	Մինեռա »	15

Վեց հատ գապիտէ պատկեր առնել տուող մը 50 ղրշ. և վճարելով կրնայ 40×50 մեծութեամբ ակուարելը՝ «ման» մը ունենալ։

ՆԱՏԻՐ լուսանկարատունը իր շինած գործերուն գ. եկեղեցական համար ու Եւրոպկին զանազան լուսանկարչական մրցումներու մէջ բազմաթիւ մեդալներու արժանացած և ԼԱՒ ԵՎ ԱԺԱՆ գործ շինելու մէջ ԱՆՄՐՑԵԼԻ մէկ հատիկ հաստատութիւն մը եղած է քաղաքիս մէջ։

21—26

ՏՊԱՐԱՆ

ՍԱՐԲԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

Կ. Պոլիս, Պայր Ալի ճաստեսի, 38

Ճշդութիւն, մաքրութիւն եւ արագութիւն նշանաբան են Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանին.

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը կը տպագրէ բոլորովին ՆՈՐ տառերով Թուրքերէն, Հայերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն և այլ լեզուով Գիրքեր, Հանդէսներ, Լրագրեր և Տետրակներ։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը Ոչ միայն ամենակատարեալ ճաշակաւոր վճռական հաշուեցոյցեր, նամակագրութիւններ, հասցէներ, հարցանեաց հրաւիրագրեր, տոմսեր, այցագրեր, մասնագրեր եւայլն եւայլն։

Սարբեան եւ Ընկ. Տպարանը Ազգային կը թղթակցի գաւառներուն ուղղական բոլոր գործերու համար և գիրքերու տպագրութեան արտօնագրեալներն ալ Մէջբիէին առնել կ'սիրանեն։

Տպարանս դիմող բոլոր յաճախորդք գոհ կը մնան։

ՄԷԲԵԱԹԻՒ ԲԸՊՊԻՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ

ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃ

ԵՒ

ԷՖԻԷՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԻՄԻ

Ֆրանս Տէրէ Կ Ֆրէնչ Խորհուրդ Էմրեբէրի ոգեւոր հոգեւորական

ՏՕԳԹ, ՃԵԼԱԼԵՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ցուսաց իրթեան) կիւնլէրի սաաթ
Բազար իրթեան } 9 ապն
Քարէնպարն } 10½ գաւառ
Բէնչէնպարն = սանիանան 6յա գաւառ
Սալը = սպաթ 7ուէն 10½ գաւառ

Խոթանոյուսա, Ճուղայ-օղլունում Բրան թէֆարէվանանէսի գուրպինաէ Շերէֆ էֆ մեգաղարդնասքի 18 նուամերօրը խա էսի է խասթա գապոզ իսէր

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԷՐԱԳԼԸԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի էվրագ գալէմի խիւլէֆարնասան Հասան Թաֆանի ֆիֆէնդի իլէ նօթա վէ ֆէնէրի մուսիգի մուաալիմի Զուլֆանան Ֆիրիդաբ էֆէնտիլէր թարաֆընասան հէր օր պէշ վիւնգաէ պիր՝ մուսիգասէրի նէշր իսիլմէքտէ օլան էգզարը մուսիգի կաֆոտ միւնթէգրով զարգը վէ գանթօ նօթասընին իրինտի ֆօրմասը նէտր իսիլմէզ պէր։ Պիրերթանէ էանմէլէրինի հավէգարասընը յմուսիգիյէ թավսիյէ խէրիզ։

Մահալը ֆիրուխթի Պաղը Ալի ճասուէմինտէ 22 նուամերօրդա Պոթանսոլ քիւթիպանէնի, Մէրճանտա սոգը եղլա էֆէնտի վէ էսկի Զմիրիճէ հասանէֆենտիՍՍԷՖԱ Ֆոթոգրաֆիճանէսի ոիյէտ նախբ մանէլէր տիր։

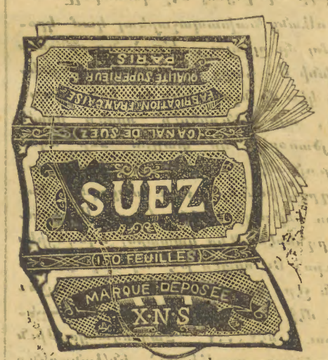

Էն ալա վէ նէֆիս իսէքտէն մամուլ ՊԱՅԻՐ մէ ՍՈՒԼԷՅՇ քեաղըղլարը կալընըզ սեկլրաա մէրգէլլուարը մէմնուն է նէսէպլիկէ։ Պեզ քեաղըղարն ֆէվէքլեատ միէսսէրիյէթի մուգալիսլէրինէ արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլաղընասա, գաղազլարը սէրանինտէքի գէնէր մէհրիսէ վէ ալամէթի ֆարըգաաք սայիրէյէ ամիդ ամ օլընմասը թավսիյէ ընը։

26—56

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸԶ

Աղղընդրը գօգմամասընը, տիւէրինիին խասթալըգասա քիւլէեն արի գալմասընը ադրազ խէրգ խանիզ Պաղչէ Գաքաուսընասա նէրգամիէ գարագօլը գարչու քէօչէնտէ 1 նամէրօրը մասալը մախսուսասա տիր թէպտիպի

ԽԱԶԻԿ ԺՈՄԿՈՅԵՆԼԷ ԷՖԷՆԴԻ

պուլմալըընը։

Մուսիգիյէ Մէքթէպի Թրպիէի Շահանէսանն մէհրուն օրուսպ հիչ պիր աղրը հիսա իսթամիլքսիզին տիչ չէքմէքտէ մանիկի պուլուճաքրը պիր իլաճ իլէ կաբընը։ Իբի անֆասա էն էպիա տիչ աղրըլարընը քէսմէքտէ, «աքորիթմիկի» էր նէվ տիչ էթի խասթալրքարը թէճանի իսթամէքտէ էֆէնտին էն ասն ըզասգի իւզրէ վէնէվ վիճասա ասէվգիտարէ իլէ անչ ասլարը» մագասա սարը։

Էնգայլ թագմա ատիչ վէ չէնէ խամլընասաքի մէհարթի քիամիքէսի ուսմամ միսթիրիէրինին հիւսնիւ թէկիճանէնին ճէլպ իսթէքտէ տիր։

Ճուսասա Պիսնէյրի մուայէնասընտէ բազար կիւնէրի ազ կէտիկ Բուլասա Համամ ճասաքէսինտէ 15 նուամերօրը խանէսնէ մէքրասասի իսէն ֆուգարը մէճճանէն թէլասվի խէր։ Սապահլարը սասաթ 1½ գաւասր սէ ագշամդրը ասխի ինասի ինէսն ասնրա հէր վագրթ խանէսնէսէ պուլունուր։

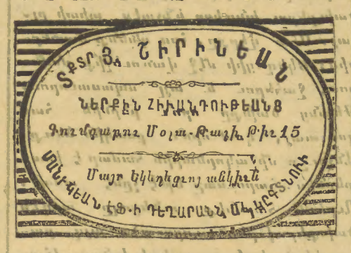

ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ = SALIBORINE

ԷՀԶԱՄԸ ՎԱՍԻԼԱՔԻ ԹԷՕՏՕՐԻՏԷՍ ՊԱՆԱԾ Թարաֆընասանդ Թէրմիպ օլունմըշ տրը

ՄԷՋԼԻՍԸ ՍԸՇՇԻԷԻ ՈՒՄՈՒՄԷՅԷԻ ՇԱՀԱՆԷՆԻՆ ԲՈՒԽՍԱՔԸՆԸ ՀԱՒԱՋ ՏԻՐ

Մեքնուր գօէթՕրլար Բարաֆընասան Բանանդա Ալէ Թասարէֆ օլունմըշ տրը

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) ատնիլէն Թօղ՝ Խաթլարընի Բէյրիի ասլա էյմէտէն նալընը բարամագլարրն արաարնտա հասրլ օլան ֆէնա գէծգուլու հնարլըգան մատտէլէրինի, իւֆիւնէթ, բիւյիք վէ գաշընմալարընը տէֆ իդիր։ Պանտան պաշգա, բարամագլար արաարնտա նասրը վէ Ֆասրլասմըշ տեբիլէրի ջրգարը, սերպէսթէֆ կէպիլէպիլիր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ) գօլթուգ ալթընտա վէ սարի գաբալը մանալլէրտէքի քիշիլէրի, գօգուլարը խիւիքլէրի վէ գաշընմալարը տաթի գարի սուրթմէք տէֆ խէր։

(ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ)ի գուլլանանլար՝ ատնգլէն Բէրնի քէսմէգան հասէսինի թասէրիգ իթմէքտէ տիրլեր։

Սուրեթի խթիսալի գուրթուլընն տէրունտնէքի Թարիֆասան անպաշբերը։

Ուսմամ տէրօար Ֆրնսարգլասա 55 նուամէրօրու Վասկաքի Թասարիսաս էհզամանէսի վէ պաշրճա էհզամանէրէ, էդա տէրօլարընասա մէ Պան Մարէտ գուրթասու 5 (պէշ) ղրուշա, թաշրա էհզամանէլէրինտէ վէ էհզամանէրընասա 6 (ալթը) ղրուշա սամբրմագասա տրը։

Թաշրասան 6 ղրուշըգ օսմա բուրու կէտնտէրէնէ պիր գասմա ՍԱԼԻՊՕՐԻՆ կէտնտէրիլիր։

3—4

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻԻ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՍՏԵՂ

ԱՄԵՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՈՒՐ ՏԻՊԻՆ ՄԱՔԻՆԱՍԸ

ՇԻՒՀՕՄ

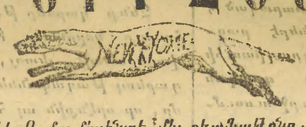

Մեզբէր Սէրկիի Ոսմանմիսնէ միւքեֆֆէմէքը։ HORS CONCOUR

բէգապէթիպ գաղանմըշ տրը։

Էն ուֆագ թէֆերրուաթընա գառար էմալանա թէվէֆֆիգ իսէր

Ռիդրիա իչնը էէկեանէ ամէնթասը Ց. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ էվլատլարը

Մէրքէզի Ֆերուխթը Սթամպօլսա, Պանէ Գաբուսընասա, Համիտիյէ ճասասէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խասթէր իւզէրինտէ

ՇԻՒՊԷԼԻՐ Դէմիրճէ, Սիլիվրիսէ, Ակիօն Գաբասիսասրա վէ սարբէ Թամիր վէ էօյրէթմէսի մէճճանէն տիր

ՈՒԷՍԳԷՐՆ

TORONTO WESTERN LONDON

ԲՈՒԼԱՍԷԼԹՕՆԵԱՆ ԳԱԶԱՐԸ ՄԱՍՍՈՒՆՍԵՑԵԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԷՕՍԹՐԱՏԱ

1851ԹԻՆ ԹԷՍՕՒՍ ՕԼՈՒՆԸՄԸՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան գլխաքարը մէճմէթի	Ֆրանկ · լիրա	6,000,000
Մէկվուտա ազէլ վէ հասլարը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քէսմիլէն թէէմիլէ օլունմուշ սէրմայէ	» »	410,000

Թուրքիա չիլէպսինին մուտիրիշումամիսի՝ ԳԱՌՈՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ Իսթանպոլ, Պահճէ Գաբա, Անանիատի Խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրասասա Իչիլուգարը վէ միւթէպէր ատէնթէրը արանմրմագասա տրը

ԻՄԻԹԱՐ — Շէրիմիզին էն մասարուֆ Ֆրանսայ վէ Սլման գումանիալարրն սէրմանլիսի հանըլարընա նիսպէթէն 100 % օլսուղը հաշէ Ռէխթարընի 125 % տիր։ Ինթիզարա հարիգասի Ռէխթարընն գազիպլէրինի թէֆեվվուգ էթմարմէյէ էն պէօյուք թէէմինաթ տրը։

Հէր չէյտէ մուհաֆազասի սրհէթէ չալըշաբընը։ կիսով սիկարա քեաղըղարընը պահի հաֆի օլմալարընա իթինա էտինիզ, Տիւրք է ՊՕՆ վէ ՊԷՅՄԱՂ ԳԱՊՂԸ ՊՕՆ նամբ իլէ սիկարա քեաղըղարը Թավսիյէ խէրիզ։

22—50

ԷՀԶԱՄԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեաղն (Էհզամանէի Թիւրքիյէ) էէվմը քիչատասան, պէտի կէօսթէրմէի իսթիգամ չէ արգգամասան չէ իհտիյարի Ցիւնան գիւնանքէ էսվիլիսթիմ չէ ինվէնիսիէնտէն տօլայը գէերիմիզին էն մեքէմմէլ էհզամանէսի օլուպ, տիկնէրինէ նամուսէի քիսիթսաղ օրմագ չէրէֆինի իրրագ իսթիր տիր։ պու նորգգամ վէ իրթիմամա մուհտաճ օլան թէհսիլէ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էհզամանէրէ մէ ազել նագամը էհէմմիյէթէ ապնագ մէգիստարն պայրանսար տրը. ամենին միսալէսի վէ սավիրը ըհմիլէնին տանի մուտասասանէ ծտուզը իւզրէ պուրասա քէմանը Պէհանի տիր։ պու կիպի պիր թէէսսանէն սէլքէնիլէն չու խրատմանը մուսամանէնէ պէր իլավէնէ հնանիյէթ քեարի քէտագ իսդրէ սէվմը թէէսիսանէն չիմանէ գասա միւասասանի իսէն պիրիճիսէ գ էէֆայի խասէթէիսան ռէճճանէն թ մի իթիարիդմէք վէ մուալէճասը լայրմէ տանի քեզա պկա իսթրէի թա իսիմէք կիսի իսիմիյար օլընան ֆէտասարքարլար նագարը ազդարամ ալուռանագ օլուր իսէ պու էհզամանէնին իսիմնասը մէնիֆասանան դիրատ հէմճինանէ խրատէի կիսի պիր ֆիքը հնանիյէթէրէրէրի իւզրինէ թէէսիս իսիլմէս օլասը ազրաալ թասէնին իսէր, իշմէ չու թասասա օլընան հիմէմամը մասրուֆիյանն նաչէնտիր քի պու էհզամանէ թասրիգը թէրսդգրասա գամ։ ատրէճամ իսէրէք պու կիսնքի մէքթէկի Լրրագ էալեմիշ վէ պու եւրգանին ոչ էրսիպար միւրաճասրընը մէմնունիյէմ վէ ճիմիչէթիսի տէ նմրնդպանը տանի խօշնուտսիսին ճէկպ էդէմմէգէր։

Մեզբիր էհզամանէսէ քեսգինիքի իլէ վէ էմրաղտա քէսպը իսիմիսասը թամ էալէմիշ մէչարրը աթբասպա հէր կիսն եվգամը մասայէնէ հազրը պունանը զուլանարզարը կիսի գիւնքէ ուիսանը ամանասանի գիրատ գամ։ հազրը ինանիրիմ ինանիրիմ գէպէպի իլէ էէկիսանէ ատնիրիմէ չայան օլան (Թասիլիսանէ) իսէ ճանմասը հիւթիւմէթէ Սէնիկէսան էվրօպասա մեդալ ինէ թասանի, իսիտիրիսիրքանա սանրա իւզ ատէնա օլարագ գիսիմկիր տիրլումասընը իհրագ իլէ չէհրմիգի ամանէթ իսիմ։ օլան Մէքթէպը Թուպէի Շահանէ քիմիգիր մանալիսիլէրինին Տ.Տ.քիօս Ամանասիանէ պէրինը եկար իգիմասը վէ քիթանէմիսէ Թեպ միվ իսկիմ տիր։ մուամանիսլէրին ֆէնտը թանմասը քի իսիմասը պուքանա հասրլ գալմասը իսէ էգզամանասընը ջանրլ գալմասը իսէ էգզամանասընը ջանրլ գալմասը իսէ էգզամանասընը ջան